

VISTAL Gdynia SA

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2016

Sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi przez UE

Gdynia, 31 marca 2017 r.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Spółki VISTAL Gdynia S.A. („Spółka”) przedstawia jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki VISTAL Gdynia S.A. za rok kończący się 31 grudnia 2016 roku:

Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów, jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej, jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych zostały sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską. Informacje zostały zaprezentowane w niniejszym raporcie w następującej kolejności:

1. Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów wykazujące całkowite dochody ogółem w kwocie 12 214 tys. złotych za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.;
2. Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej, które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 423 705 tys. złotych sporządzone na dzień 31 grudnia 2016 r.;
3. Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym wykazujące zmniejszenie stanu kapitału własnego o kwotę 35 720 tys. złotych za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.;
4. Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych wykazujące zwiększenie stanu środków pieniężnych netto na sumę 101 tys. złotych za okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.;
5. Informacje objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego.

Ryszard Matyka
Prezes Zarządu

Łukasz Matyka
Wiceprezes Zarządu

Bogdan Malc
Wiceprezes Zarządu

Małgorzata Skrzyniarz
*Osoba sporządzająca jednostkowe
sprawozdanie finansowe*

Gdynia, 31 marca 2017 r.

Spis treści

Jednostkowe sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów	5
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	8
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	9
Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia	11
1. Dane Spółki.....	11
2. Skład Zarządu	11
3. Zatwierdzenie jednostkowego sprawozdania finansowego	11
4. Kontynuacja działalności	11
5. Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego	11
6. Nowe standardy i interpretacje nie zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym.....	14
7. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	15
8. Ustalenie wartości godziwej	33
9. Zarządzanie kapitałem	34
10. Przychody	35
11. Koszty rodzajowe i koszty ogólnego zarządu.....	36
12. Koszty świadczeń pracowniczych	37
13. Pozostałe przychody operacyjne	37
14. Pozostałe koszty operacyjne	38
15. Przychody i koszty finansowe	38
16. Podatek dochodowy.....	39
17. Rzeczowe aktywa trwałe	41
18. Wartości niematerialne	47
19. Prawo wieczystego użytkowania gruntu	48
20. Inwestycje w jednostkach powiązanych	48
21. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	52
22. Zapasy	55
23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	56
24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	58
25. Kapitał własny	58
26. Zysk przypadający na jedną akcję	59
27. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	60
28. Rezerwy	62
29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.....	63
30. Instrumenty finansowe	64
31. Zarządzanie ryzykiem finansowym	66
32. Należności i zobowiązania warunkowe, poręczenia i gwarancje	73

33.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	73
34.	Transakcje z przedstawicielami kluczowego kierownictwa	77
35.	Połączenie jednostek pod wspólną kontrolą i przekształcenie danych porównawczych	77
36.	Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego	83

Jednostkowe sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

	Nota nr	12 miesięcy zakończone 31.12.2016 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Przychody	10	368 490	357 690
Koszt własny sprzedaży	11	(335 059)	(319 376)
Zysk brutto ze sprzedaży		33 431	38 314
Koszty sprzedaży		(1 661)	(2 050)
Koszty ogólnego zarządu	11	(18 928)	(19 349)
Zysk ze sprzedaży		12 842	16 915
Pozostałe przychody operacyjne	13	866	925
Pozostałe koszty operacyjne	14	(618)	(932)
Zysk na działalności operacyjnej		13 090	16 908
Przychody finansowe	15	4 955	8 345
Koszty finansowe	15	(9 584)	(7 192)
Zysk na działalności gospodarczej		8 461	18 061
Podatek dochodowy	16	3 128	(2 310)
Zysk netto		11 589	15 751
Inne całkowite dochody z tytułu:		625	2 205
Pozycje, które nigdy nie zostaną przeniesione do rachunku zysków i strat			
Wycena rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej		525	1 858
Podlegające przeklasyfikowaniu do zysków i strat			
Wycena instrumentów zabezpieczających		100	347
Calkowite dochody ogółem		12 214	17 956

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota nr	Stan na 31.12.2016 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)	Stan na 01.01.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	17	57 799	52 971	51 921
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	17	2 106	7 431	1 852
Pozostałe wartości niematerialne	18	3 257	7	12
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	19	10 799	11 258	11 718
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	21	4 138	1 009	3 605
Udziały i akcje w jednostkach zależnych wyceniane wg ceny nabycia	20	77 787	117 999	106 572
Pożyczki udzielone	20	1 457	1 198	876
Należności długoterminowe	23	2 993	1 294	1 231
Aktywa trwałe razem		160 336	193 167	177 787
Aktywa obrotowe				
Zapasy	22	-	3 754	2 694
Należności z tytułu dostaw i usług	23	182 620	124 971	103 222
Pozostałe należności	23	49 872	39 406	17 364
Bieżące należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	23	-	252	1 141
Pozostałe aktywa finansowe	20	12 141	5 801	5 861
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	18 736	18 635	12 551
Aktywa obrotowe razem		263 369	192 819	142 833
Aktywa razem		423 705	385 986	320 620

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (ciąg dalszy)

	Nota nr	Stan na 31.12.2016 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)	Stan na 01.01.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
PASYWA				
Kapitał własny				
Kapitał podstawowy	25	711	711	711
Kapitał zapasowy		49 668	49 668	49 668
Kapitał rezerwowy		64 160	58 128	53 302
Zyski zatrzymane		14 735	56 483	49 293
Kapitał z aktualizacji wyceny		12 727	12 731	11 054
Razem kapitał własny		142 001	177 721	164 028
Zobowiązania długoterminowe				
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	27	15 801	21 438	20 697
Długoterminowe dłużne papiery wartościowe	27	-	15 840	19 717
Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	27	253	254	1 749
Rezerwy długoterminowe	28	101	66	65
Pozostałe zobowiązania długoterminowe		5	-	-
Zobowiązania długoterminowe razem		16 160	37 598	42 228
Zobowiązania krótkoterminowe				
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	29	81 423	75 241	55 462
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	27	179 298	91 786	53 533
Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe	27	-	240	319
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	27	2 707	924	1 906
Bieżące zobowiązania podatkowe z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	29	-	33	27
Rezerwy krótkoterminowe	28	2	2	9
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	29	2 114	2 441	3 108
Zobowiązania krótkoterminowe razem		265 544	170 667	114 364
Zobowiązania razem		281 704	208 265	156 592
Pasywa razem		423 705	385 986	320 620

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał podstawowy PLN'000	Kapitał rezerwowy PLN'000	Kapitał zapasowy PLN'000	Kapitał z aktualizacji wyceny PLN'000	Zyski zatrzymane PLN'000	Razem PLN'000
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku (dane przekształcone)	711	53 302	49 668	11 054	49 293	164 028
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	15 751	15 751
Inne całkowite dochody za okres sprawozdawczy - wynik z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	-	-	-	1 858	-	1 858
Wycena instrumentów zabezpieczających	-	-	-	347	-	347
Calkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	-	2 205	15 751	17 956
Przeniesienie równowartości nadwyżki amortyzacji z tytułu wyceny rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-	(528)	528	-
Dywidendy	-	-	-	-	(4 263)	(4 263)
Przeniesienie zysku na kapitał rezerwowy	-	4 826	-	-	(4 826)	-
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku (dane przekształcone)	711	58 128	49 668	12 731	56 483	177 721
Stan na dzień 1 stycznia 2016 roku (dane przekształcone)	711	58 128	49 668	12 731	56 483	177 721
Zysk netto za okres sprawozdawczy	-	-	-	-	11 589	11 589
Inne całkowite dochody za okres sprawozdawczy - wynik z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	-	-	-	525	-	525
Wycena instrumentów zabezpieczających	-	-	-	100	-	100
Calkowite dochody ogółem za okres sprawozdawczy	-	-	-	625	11 589	12 214
Przeniesienie równowartości nadwyżki amortyzacji z tytułu wyceny rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-	(629)	629	-
Dywidendy	-	-	-	-	(5 684)	(5 684)
Przeniesienie zysku na kapitał rezerwowy	-	6 032	-	-	(6 032)	-
Kapitał z połączenia Spółek	-	-	-	-	(42 250)	(42 250)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	711	64 160	49 668	12 727	14 735	142 001

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Nota nr	12 miesięcy zakończone 31.12.2016 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Wynik netto za okres sprawozdawczy	11 589	15 751
Korekty:		
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	3 527	3 499
Amortyzacja wartości niematerialnych	163	17
(Przychody)/koszty finansowe netto	3 890	(1 143)
Odsetki otrzymane	46	35
(Zysk)/ strata z działalności inwestycyjnej	(261)	480
Podatek dochodowy	(3 128)	2 310
	<u>4 237</u>	<u>5 198</u>
Zmiana stanu zapasów	3 376	(1 060)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(69 352)	(43 518)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	11 949	20 867
Zmiana stanu rezerw i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	35	(7)
	<u>(53 992)</u>	<u>(23 718)</u>
Środki pieniężne wygenerowane z działalności operacyjnej	<u>(38 166)</u>	<u>(2 769)</u>
(Zapłacony)/ zwrócony podatek dochodowy	219	1 040
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	<u>(37 947)</u>	<u>(1 729)</u>

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (ciąg dalszy)

	Nota nr	12 miesięcy zakończone 31.12.2016 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Odsetki otrzymane		67	166
Wpływy z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i inwestycji		537	34
Wpływy z tytułu udzielonych pożyczek		10 828	1 850
Dywidendy otrzymane		-	6 694
Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i inwestycji		(5 435)	(10 833)
Wydatki z tytułu nabycia długoterminowych aktywów finansowych		(300)	(11 363)
Wydatki z tytułu udzielonych pożyczek		(20 725)	(2 017)
Inne wydatki inwestycyjne		-	-
Środki pieniężne netto wydane w związku z działalnością inwestycyjną		(15 028)	(15 469)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Wykup obligacji		(16 000)	(4 000)
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		85 423	41 650
Dywidendy wypłacone		(5 684)	(4 263)
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek		(4 435)	(2 643)
Płatności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(480)	(745)
Zapłacone odsetki		(7 490)	(6 613)
Inne wpływy/(wydatki) finansowe		1 742	(198)
Środki pieniężne netto wygenerowane na działalności finansowej		53 076	23 188
Zwiększenie/(Zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		101	5 990
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku obrotowego		18 635	12 551
Wpływ zmian z tytułu różnic kursowych dotyczących środków pieniężnych			94
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku obrotowego	24	18 736	18 635
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania		8 384	-

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

1. Dane Spółki

VISTAL Gdynia S.A. („Spółka”) jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce. Siedziba Spółki mieści się w Gdyni, przy ul. Hutniczej 40.

VISTAL Gdynia S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej VISTAL Gdynia S.A. („Grupa”) i sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Spółka rozpoczęła działalność 12 marca 1991 r. jako spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Następnie w 2008 r., nastąpiło przekształcenie w spółkę akcyjną na podstawie aktu notarialnego z dnia 15.04.2008 r. spisanego przed notariuszem Cezarym Pietrasikiem w Gdańsku nr Repetytorium A 2705/3008. Spółkę Akcyjną zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 14.05.2008 r. Numer KRS 0000305753 w Rejestrze Przedsiębiorców.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie działalności obejmującej:

- Produkcję konstrukcji metalowych i ich części,
- Obróbkę metali i nakładanie powłok na metale,
- Obróbkę mechaniczną elementów metalowych,
- Roboty związane z budową dróg i autostrad,
- Roboty związane z budową mostów i tuneli,
- Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane gdzie indziej nie sklasyfikowane.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe obejmuje okres sprawozdawczy od 1 stycznia 2016 do 31 grudnia 2016 r oraz okres porównawczy od dnia 1 stycznia 2015 do 31 grudnia 2015 r.

2. Skład Zarządu

W skład Zarządu na dzień 31.12.2016 wchodził:

Ryszard Matyka - Prezes Zarządu
Łukasz Matyka - Wiceprezes Zarządu
Bogdan Malc - Wiceprezes Zarządu

3. Zatwierdzenie jednostkowego sprawozdania finansowego

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 31 marca 2017 r.

4. Kontynuacja działalności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

5. Podstawa sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego

5.1 Oświadczenie zgodności

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”).

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Spółka zastosowała wszelkie standardy i interpretacje obowiązujące w Unii Europejskiej poza wymienionymi w punkcie 6 Standardami i Interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły w życie do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Zarząd Spółki wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych aktywów, zobowiązań i kapitałów oraz ustalenia wyniku finansowego Spółki VISTAL Gdynia S.A. zgodnie z MSSF UE na dzień 31 grudnia 2016 roku. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności.

5.2 Podstawa wyceny

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów trwałych w następujących grupach: grunty, budynki i budowle oraz obiekty inżynierii lądowej a także instrumentów pochodnych, które są wyceniane według wartości godziwej.

5.3 Waluta funkcjonalna i prezentacji

Walutą funkcjonalną Spółki oraz walutą prezentacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Dane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy.

5.4 Dokonane osądy i oszacowania

Sporządzenie jednostkowego sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki osądów, szacunków i założeń, wpływających na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów, których rzeczywiste wartości mogą różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiany szacunków księgowych są ujęte prospektywnie począwszy od okresu, w którym dokonano zmiany szacunku. Nie miały miejsca zmiany metodologii ustalania szacunków.

Wycena do wartości godziwej gruntów, budynków, budowli oraz obiektów inżynierii lądowej

Spółka do określenia wartości godziwej gruntów, budynków, budowli oraz obiektów inżynierii lądowej zatrudnia niezależnego rzeczoznawcę, który sporządza na dzień bilansowy operaty szacunkowe z wyceną poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych. Zgodnie z informacjami przedstawionymi w otrzymanych raportach wyceny wartości godziwej nieruchomości gruntowych pod drogami i pod placami dokonano w podejściu porównawczym, metodą korygowania ceny średniej w oparciu o ceny transakcyjne odnotowane na lokalnym i porównywalnym rynku nieruchomości, a także w podejściu dochodowym, metodą inwestycyjną z zastosowaniem techniki kapitalizacji prostej. Nieruchomości gruntowe zabudowane halami produkcyjnymi wyceniono w podejściu porównawczym, metodą korygowania ceny średniej. Do wyliczenia wartości godziwej nieruchomości zabudowanych rzeczoznawca majątkowy przyjął podejście dochodowe, metodą inwestycyjną z zastosowaniem techniki kapitalizacji prostej. Wartości obiektów inżynierii lądowej określono w podejściu kosztowym, metodą kosztu odtworzenia, przy użyciu techniki wskaźnikowej.

Okresy amortyzacji rzeczowego majątku trwałego

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności danego składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz szacunków dotyczących

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

wartości rezydualnej rzeczowych aktywów trwałych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności.

Ustalenie i wycena rezerw

Rezerwy na świadczenia pracownicze (rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe) zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w notcie 28.

Pozostałe rezerwy zostały wycenione zgodnie z najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku.

Składnik aktywów i rezerw z tytułu podatku odroczonego

Aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów i pasywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień sprawozdawczy. Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Stosując się do wytycznych MSR 39 w zakresie klasyfikacji instrumentów finansowych niebędących instrumentami pochodnymi, posiadających ustalony termin płatności lub dające się ustalić terminy wymagalności dokonuje się klasyfikacji takich aktywów do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Dokonując takiego osądu, ocenia się intencję i możliwość utrzymania takich inwestycji do terminu wymagalności.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem.

Wycena instrumentów pochodnych

Kontrakty walutowe forward są wyceniane na podstawie notowań giełdowych, jeśli są dostępne. Jeżeli notowania nie są dostępne, to ich wartość godziwa jest szacowana poprzez dyskontowanie różnicy pomiędzy kursem terminowym wynikającym z kontraktu, a bieżącym kursem terminowym dla okresu kończącego się w dniu wykonania kontraktu, przy pomocy stopy procentowej (w oparciu o bony skarbowe) powiększonej o premię za ryzyko.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych (forward) występujących przy kontraktach o podobnym terminie zapadalności.

Wartość godziwa odzwierciedla ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem oraz obejmuje niezbędne korekty wynikające z uwzględnienia ryzyka kredytowego Spółki i kontrahenta.

Odpisy aktualizujące wartość należności i udziałów w innych jednostkach

Na dzień sprawozdawczy Spółka ocenia czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika należności, grupy należności lub innego składnika aktywów. Jeżeli wartość bieżąca składnika aktywów jest niższa od jego wartości księgowej jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości przyszłych przepływów pieniężnych.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Wycena umów o usługę budowlaną

Przychody szacowane z tytułu umów o usługę budowlaną wyceniane są metodą kosztową wg stopnia zaawansowania prac. Zasady wyceny umów zostały przedstawione w notcie 7.17.

6. Nowe standardy i interpretacje nie zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym

Zamieszczone poniżej nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje nie są jeszcze obowiązujące dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2016 r. , i nie zostały zastosowane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym. Spółka ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy:

- MSSF 9 Instrumenty Finansowe (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15. Data wejścia w życie MSSF 15 (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 Leasing (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano 12 września 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016 (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – Zmiany do MSSF 12 mają

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później, natomiast zmiany do MSR 28 oraz MSSF 1 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

W odniesieniu do MSSF 15 i MSSF 16 Spółka nie przeprowadziła analizy wpływu zmian tych standardów na jej sprawozdanie finansowe. Natomiast w odniesieniu do pozostałych wymienionych wyżej standardów oraz interpretacji lub zmian do standardów Zarząd nie przewiduje, aby ich wprowadzenie miało istotny wpływ na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości.

7. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Sporządzając jednostkowe sprawozdanie finansowe na dzień 31 grudnia 2016 r. Spółka stosowała te zasady (politykę) rachunkowości, co w poprzednim jednostkowym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2015 r.

7.1 Waluty obce

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w walucie funkcjonalnej Spółki z zastosowaniem kursu walut z dnia zawarcia transakcji. Pozycje pieniężne aktywów i zobowiązań wyrażone w walucie obcej są przeliczane na koniec okresu sprawozdawczego według średniego kursu NBP (lub innego banku w przypadku innej waluty funkcjonalnej) dla danej waluty ogłoszonego na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z wyceny księgowej aktywów i zobowiązań pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego stanowią różnice pomiędzy wyceną według zamortyzowanego kosztu w walucie funkcjonalnej na początku roku sprawozdawczego, skorygowaną o naliczone odsetki i dokonane płatności w trakcie roku sprawozdawczego, a wartością według zamortyzowanego kosztu w walucie obcej przeliczonego według średniego kursu NBP na koniec roku sprawozdawczego.

Niepieniężne pozycje jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu NBP (lub innego banku w przypadku innej waluty funkcjonalnej) obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej Spółka przelicza używając kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji. Różnice kursowe z przeliczenia ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Do wyceny pozycji jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej wyrażonych w walutach obcych, przyjęto następujące kursy (w zł):

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
EUR	4,4240	4,2615
SEK	0,4619	0,4646
NOK	0,4868	0,4431
DKK	0,5951	0,5711
USD	4,1793	3,9011

Różnice kursowe z tytułu wyceny na dzień sprawozdawczy aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych ujmują się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących finansowania rzeczowych aktywów trwałych w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych.

Różnice kursowe ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w kwocie netto.

7.2 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe to aktywa:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne, oraz
- których cenę nabycia lub koszt wytworzenia można określić w sposób wiarygodny.

Do rzeczowych aktywów trwałych zaliczane są między innymi:

- nieruchomości tj. grunty własne, budynki, obiekty inżynierii lądowej oraz będące odrębną własnością lokale,
- maszyny, urządzenia, środki transportu i inne ruchome rzeczowe aktywa trwałe,
- ulepszenia w obcych rzeczowych aktywach trwałych,
- rzeczowe aktywa trwałe w budowie.

Ujęcie początkowe i wycena

Cena nabycia obejmuje koszty bezpośrednio związane z nabyciem składnika majątku. Koszty wytworzenia aktywów we własnym zakresie obejmują koszty materiałów, koszty usług obcych oraz inne koszty bezpośrednio związane z doprowadzeniem składnika rzeczowych aktywów do stanu zdatnego do używania. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do końca okresu sprawozdawczego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Cena nabycia może być również korygowana o przeniesione z kapitałów zyski lub straty z transakcji zabezpieczających przepływy pieniężne dotyczące zakupów rzeczowych aktywów trwałych w walucie obcej. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Zysk lub stratę ze zbycia składnika rzeczowych aktywów trwałych określa się na podstawie porównania przychodów ze zbycia z wartością księgową zbytych aktywów i ujmują się w kwocie netto w zysku lub stracie

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

bieżącego okresu w pozycji pozostałe przychody lub pozostałe koszty. W momencie, gdy sprzedaż dotyczy aktywów podlegających wcześniej aktualizacji wyceny, odpowiednią kwotę przenosi się z kapitału aktualizacji wyceny do pozycji „zyski zatrzymane”.

Spółka dokonuje późniejszej wyceny rzeczowych aktywów trwałych należących do Spółki gruntów, budynków, budowli oraz obiektów inżynierii lądowej w oparciu o model wyceny do wartości godziwej.

Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, wykazywane one są, za wyjątkiem grup opisanych powyżej, według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego narastająco o umorzenie oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady na remont i konserwacje

Koszty poniesione po dacie oddania składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają wynik finansowy w momencie ich poniesienia. Każdorazowo, przy wykonywaniu generalnego remontu, koszt remontu jest ujmowany w wartości księgowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli spełnia definicję aktywa.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Wartość księgowa usuniętych części składnika rzeczowych aktywów trwałych jest wyłączana z ksiąg. Nakłady ponoszone w związku z bieżącym utrzymaniem składników rzeczowych aktywów trwałych są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia.

Amortyzacja

Wysokość odpisów amortyzacyjnych ustala się w oparciu o cenę nabycia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną. Spółka ocenia również okres użytkowania istotnych elementów poszczególnych składników aktywów i jeśli okres użytkowania elementu jest inny niż okres użytkowania pozostałej części składnika aktywów, element ten amortyzowany jest osobno.

Koszt amortyzacji ujemuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Spółkę okresu użytkowania każdego elementu składnika rzeczowych aktywów trwałych. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych na podstawie umowy leasingu lub innej umowy o podobnym charakterze amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres trwania umowy leasingu lub okres użytkowania, chyba że Spółka posiada wystarczającą pewność, że uzyska tytuł własności przed upływem okresu leasingu. Grunty nie są amortyzowane.

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym za okres sprawozdawczy i okresy porównawcze, Spółka zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych:

Budynki, obiekty inżynierii lądowej	10 – 40 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	2 – 50 lat
Środki transportu	2,5 – 20 lat
Inne rzeczowe aktywa trwałe	2 – 10 lat

Amortyzację rozpoczyna się, gdy składnik rzeczowych aktywów trwałych jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy składnik rzeczowych aktywów trwałych zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) lub zostaje usunięty z ewidencji księgowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Nadwyżkę z przeszacowania składnika rzeczowych aktywów trwałych zaliczoną do kapitału własnego przenosi się w trakcie używania składnika aktywów na zyski zatrzymane. Kwota przeniesionej nadwyżki stanowi różnicę między amortyzacją opartą na przeszacowanej wartości księgowej składnika aktywów, a amortyzacją opartą na pierwotnej cenie nabycia składnika aktywów. Przeniesienia z pozycji „kapitał z aktualizacji wyceny” na pozycję „zyski zatrzymane” nie dokonuje się poprzez wynik.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Jeżeli przy sporządzaniu jednostkowego sprawozdania finansowego zaistniały okoliczności wskazujące na to, że wartość księgowa rzeczowych aktywów trwałych może być wątpliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości. Jeżeli występują przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości składnika aktywów, a jego wartość księgowa przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tego aktywa bądź ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do którego przynależy dany składnik rzeczowych aktywów trwałych jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis aktualizujący.

Rzeczowe aktywa trwałe poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień sprawozdawczy. Skutki utraty wartości, wartości niematerialnych jak również ich amortyzacji odnoszone są w koszty działalności podstawowej. Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych zostały zaprezentowane w notcie 17 i 18.

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu

Umowy leasingowe, w ramach których leasingobiorca ponosi praktycznie całość ryzyka oraz czerpie praktycznie wszystkie korzyści wynikające z posiadania składników rzeczowych aktywów trwałych klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa nabyte w drodze leasingu finansowego są wykazywane początkowo w wartości godziwej lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa, a następnie pomniejszane o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Spółka analizuje warunki umowne użytkowania prawa wieczystego użytkowania gruntu i odpowiednio ujmuje jako leasing operacyjny bądź leasing finansowy. Klasyfikacji umowy leasingu dokonuje się na dzień rozpoczęcia leasingu, ale jeżeli w jakimkolwiek momencie leasingobiorca i leasingodawca zmieniają warunki umowy leasingowej w sposób, który prowadziłby do zmiany jej klasyfikacji, gdyby tak zmienione warunki obowiązywały od dnia rozpoczęcia leasingu, to zmienioną umowę uznaje się za nową umowę przez okres jej obowiązywania.

Usunięcie z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto, a wartością księgową danej pozycji) są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Należy również usunąć z jednostkowego sprawozdania wartość księgową części składowej rzeczowych aktywów trwałych, jeżeli ta część została zastąpiona nową częścią, której cena lub koszt wytworzenia zostały zawarte w wartości księgowej danego składnika.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, skorygowanych o różnice kursowe oraz odsetki od kredytów za okres rzeczowego aktywa trwałego, a także pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania aktywa trwałego do użytkowania.

Wycena do wartości godziwej gruntów, budynków, budowli oraz obiektów inżynierii lądowej

Spółka w odniesieniu do gruntów, budynków, budowli i obiektów inżynierii lądowej przyjęła model wyceny w wartości przeszacowanej do wartości godziwej. Zgodnie z tym modelem po początkowym ujęciu składnik rzeczowych aktywów trwałych jest wykazywany w wartości godziwej na dzień przeszacowania, pomniejszonej o skumulowaną amortyzację oraz sumę odpisów z tytułu utraty wartości. Skutki przeszacowania odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny. Równowartość różnicy pomiędzy amortyzacją wynikającą z wyceny a amortyzacją wynikającą z ceny nabycia (kosztu wytworzenia) odnoszona jest z kapitału z aktualizacji wyceny na zyski zatrzymane. Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest corocznie weryfikowana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

7.3 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa Spółki, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić i które w przyszłości powodują wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki.

Spółka nie ma wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Ujęcie początkowe

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeśli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Na koszty nabycia składnika wartości niematerialnych składają się:

- cena zakupu powiększona o zapłacone cło, podatki zawarte w cenie, których jednostka nie może odliczyć, pomniejszona o otrzymane upusty i rabaty,
- nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem wartości niematerialnej do użytkowania zgodnie z jej przeznaczeniem.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne oblicza się w oparciu o cenę nabycia danego składnika aktywów, pomniejszoną o jego wartość rezydualną.

Koszt amortyzacji ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody liniowej w odniesieniu do oszacowanego przez Spółkę okresu ekonomicznej użyteczności danego składnika wartości niematerialnych, innego niż wartość firmy, od momentu stwierdzenia jego przydatności do użytkowania.

W jednostkowym sprawozdaniu finansowym, Spółka zakłada poniższe okresy ekonomicznej użyteczności dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Koszty zakończonych prac rozwojowych	5 lat
Oprogramowanie	2 lata
Inne	2-3 lata

W Spółce nie występują wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania.

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień sprawozdawczy. Skutki utraty wartości, wartości niematerialnych jak również ich amortyzacji odnoszone są w koszty działalności podstawowej.

Wartości niematerialne utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności na takich samych zasadach jak aktywa własne, nie dłużej jednak niż okres trwania leasingu.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji wartości niematerialnych określa się jako różnice między przychodami ze sprzedaży, a wartością księgową tych pozycji i ujmuje się je w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

7.4 Prawo wieczystego użytkowania gruntu

Od 1 stycznia 2011 roku w związku z nowelizacją ustawy o przekształceniu prawa wieczystego gruntów w prawo własności nieruchomości Spółka dokonała zmiany klasyfikacji oraz wyceny i ujęcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej praw wieczystego użytkowania gruntów, które do 31 grudnia 2014 roku prezentowane były jako leasing finansowy. W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 marca 2015 roku Spółka dokonała zmiany klasyfikacji praw wieczystego użytkowania gruntów z leasingu finansowego na leasing operacyjny. Tym samym posiadane prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały wykazane w osobnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej. Na moment przekształcenia dotychczasowa wartość księgowa odpowiadająca wartości godziwej została przyjęta jako wartość początkowa. W kolejnych okresach Spółka dokonuje odpisów wartości bilansowej praw wieczystego użytkowania gruntów proporcjonalnie do okresu na jaki prawa wieczystego użytkowania gruntów zostały wydane lub do końca okresu amortyzacji budynków i budowli znajdujących się na gruntach co do których Spółka posiada prawa wieczystego użytkowania, w zależności od tego, który z tych okresów jest dłuższy.

7.5 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Kapitalizację kosztów finansowania rozpoczyna się, gdy podjęte zostały działania niezbędne do przygotowania składnika aktywów do użytkowania, na dany składnik aktywów ponoszone są nakłady i ponoszone są koszty finansowania zewnętrznego. W sytuacji, gdy inwestycja w składnik aktywów zostaje na dłuższy czas przerwana, następuje zawieszenie kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego. Kapitalizacja zostaje zatrzymana, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przystosowania składnika aktywów do użytkowania są zakończone.

Kapitalizowaniu podlegają bieżące koszty kredytów i pożyczek celowych pomniejszone o przychody z tymczasowego lokowania nadwyżek aktywów oraz koszty bieżące pożyczek i kredytów ogólnych, w sytuacji gdy wydatki na rzeczowe aktywa trwale przekraczają wartość kredytów i pożyczek celowych. Koszty finansowania ogólnego kapitalizowane są w wysokości iloczynu stopy kapitalizacji i nadwyżki wydatków na rzeczowe aktywa trwale nad wartością finansowania celowego. Stopa kapitalizacji ustalana jest jako średnia ważona kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących pożyczek i kredytów stanowiących zobowiązania Spółki innych niż kredyty i pożyczki celowe. Kwota skapitalizowanych w okresie kosztów finansowania zewnętrznego nie przekracza kwoty kosztów finansowania zewnętrznego poniesionych w okresie.

7.6 Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pożyczki i należności,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

7.6.1 Instrumenty finansowe inne niż instrumenty pochodne

Pożyczki, należności i depozyty ujmowane są w dacie powstania. Wszystkie pozostałe aktywa finansowe (w tym aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy) są ujmowane w dniu dokonania transakcji, który jest dniem, gdy Spółka staje się stroną wzajemnego zobowiązania dotyczącego danego instrumentu finansowego.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto wyłącznie wtedy, kiedy Spółka posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako inwestycje wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli są przeznaczone do obrotu lub zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu. Aktywa finansowe są zaliczane do wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli Spółka aktywnie zarządza takimi inwestycjami i podejmuje decyzje odnośnie kupna i sprzedaży na podstawie ich wartości godziwej. Koszty transakcyjne związane z inwestycją są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie poniesienia. Wszelkie zyski i straty dotyczące tych inwestycji ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Jeśli Spółka ma zamiar i możliwość utrzymywania dłużnych papierów wartościowych do terminu wymagalności, zalicza je do aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są początkowo ujmowane w wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena aktywów finansowych utrzymywanych do terminu

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

wymagalności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Zbycie lub przeklasyfikowanie większej niż nieznaczącej kwoty aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, w terminie innym niż blisko upływu terminu wymagalności, powoduje, iż Spółka przekwalifikowuje wszystkie inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności do inwestycji dostępnych do sprzedaży oraz powoduje, iż do końca roku obrotowego oraz przez dwa kolejne lata obrotowe Spółka nie może ujmować nabywanych inwestycji jako aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują inne niż pochodne aktywa finansowe wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niesklasyfikowane do żadnej z powyższych kategorii. Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są wyceniane w wartości godziwej, a skutki zmiany wartości godziwej, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości oraz różnice kursowe dotyczące instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitał z wyceny do wartości godziwej. Na dzień wyłączenia inwestycji z ksiąg rachunkowych, skumulowaną wartość zysków lub strat ujętych w kapitale własnym przenosi się do zysku lub straty bieżącego okresu.

Do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży zalicza się kapitałowe i dłużne papiery wartościowe.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywa są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Do pożyczek i należności zalicza się należności z tytułu dostaw i usług.

7.6.2 Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień sprawozdawczy Spółka ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa finansowe ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością księgową składnika aktywów finansowych, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość księgową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Spółka ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Spółka włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości. Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość księgowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

7.6.3 Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczenia

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, to przede wszystkim kontrakty walutowe typu forward. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane do wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają zasad rachunkowości zabezpieczeń, jak również nieefektywnej części efektywnej transakcji zabezpieczającej są bezpośrednio odnoszone na wynik finansowy netto roku obrotowego.

Stosowane zasady rachunkowości dla instrumentów pochodnych desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Do zawartych instrumentów pochodnych ustanawiane jest powiązanie zabezpieczające, które podlega rachunkowości zabezpieczeń. Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się do powiązania zabezpieczającego wtedy i tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez jednostkę oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka, a także sposób, w jaki jednostka będzie oceniała efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania. Do oceny efektywności wszystkich powiązań zabezpieczających Spółka stosuje metodę dollar offset (metodę bezpośredniej kompensaty) do oceny ex post efektywności powiązania zabezpieczającego. Powiązanie uznaje się za efektywne, jeśli stosunek zmiany wartości instrumentów do zmiany wartości składników ekspozycji jest nie mniejszy niż 80% i nie większy niż 125%,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne odnoszone są do kapitału z aktualizacji wyceny w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie, natomiast nieefektywna część zabezpieczenia odnoszona jest do sprawozdania z zysków lub strat.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, gdy wystąpi jedno z poniższych zdarzeń:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę). W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał własny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał własny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał własny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat. Realizacja planowanej transakcji, która przestaje być wysoce prawdopodobna, może być ciągle oczekiwana,
- spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające. W przypadku zabezpieczenia planowanych transakcji, skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone bezpośrednio na kapitał własny przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji lub do momentu, kiedy zaprzestanie się oczekiwać jej realizacji. Jeśli zaprzestaje się oczekiwać realizacji transakcji, skumulowane zyski lub straty odniesione bezpośrednio na kapitał własny ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Spółka korzysta z prostych walutowych kontraktów forward o liniowej zależności rentowności od sytuacji rynkowej. Polityka zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce określa, iż transakcje pochodne zawierane są jedynie w związku z realizacją kontraktów, z których wpływy realizowane będą w walucie innej niż PLN. Mają więc one charakter zabezpieczający ze względu na dopasowanie nominalów i terminów zapadalności z planowanymi wpływami.

7.6.4 Usunięcie z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej

Składnik aktywów finansowych (albo część składnika aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych) jest wyłączany z jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej wówczas, gdy:

- prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu składnika aktywów wygasły,
- Spółka zachowała prawo do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu składnika aktywów, ale jednocześnie zaciągnęła zobowiązanie do ich wypłaty w całości i bez zbędnej zwłoki na rzecz strony trzeciej na mocy zawartej z nią umowy, lub
- Spółka przeniosła swoje prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z tytułu składnika aktywów na inny podmiot oraz
  - przeniosła na ten podmiot zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania tego składnika aktywów, albo

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

- ani nie przeniosła na inny podmiot, ani nie zatrzymała zasadniczo całego ryzyka oraz wszystkich przytków wynikających z posiadania aktywa, ale przekazała innemu podmiotowi kontrolę nad tym aktywem.

7.7 Udziały i akcje w jednostkach powiązanych

Akcje i udziały w jednostkach powiązanych zaliczone do aktywów trwałych wycenia się według ceny nabycia. W przypadku trwałej utraty wartości, nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego, wartość udziałów i akcji pomniejsza się o odpis wyrażający trwałą utratę wartości.

7.8 Udziały we wspólnych działaniach (operacjach)

Spółka realizuje kontrakty długoterminowe na podstawie umów konsorcjalnych bez tworzenia odrębnych jednostek. Niektóre umowy konsorcjalne stanowią wspólne działanie w przypadku wystąpienia współkontroli.

Współkontrola jest umownie ustalonym podziałem kontroli w ramach ustalenia umownego, który występuje tylko wówczas, gdy decyzje dotyczące istotnych działań wymagają jednogłośnej zgody stron dzielących kontrolę.

Wspólne ustalenie umowne ma formę albo wspólnego działania, albo wspólnego przedsięwzięcia. Wspólne ustalenie umowne ma cechy:

- strony są związane umową,
- na podstawie umowy dwie strony lub większa ich liczba sprawują wspólną kontrolę nad ustaleniem umownym.

Wspólne działanie jest wspólnym ustaleniem umownym, w którym strony sprawujące współkontrolę nad ustaleniem umownym mają prawa do aktywów, i obowiązki dotyczące zobowiązań, powiązanych z ustaleniem umownym.

W związku z udziałami we wspólnym działaniu w sprawozdaniu finansowym ujmuje się:

- swoje aktywa, w tym udział w aktywach posiadanych wspólnie;
- swoje zobowiązania, w tym udział w zobowiązaniach zaciągniętych wspólnie;
- przychody ze sprzedaży swojego udziału w wynikach wspólnego działania;
- swoją część przychodów ze sprzedaży produkcji w ramach wspólnego działania oraz
- swoje koszty, w tym udział we wspólnie poniesionych kosztach.

7.9 Zapasy

Zapasy są to aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej,
- będące w trakcie produkcji przeznaczonej na taką sprzedaż, lub
- mające postać materiałów lub dostaw surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Ujęcie początkowe

Na moment początkowego ujęcia materiały i towary są wyceniane w cenie nabycia.

Na cenę nabycia składają się koszty zakupu - cena zakupu powiększona o cła importowe i pozostałe podatki, koszty transportu, załadunku, wyładunku, a także inne dające się przyporządkować koszty. Od kosztów zakupu odejmuje się opusty, rabaty i inne podobne pozycje.

Do ceny nabycia nie zalicza się:

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

- kosztów ogólnego zarządu, które nie są związane z doprowadzeniem zapasów do postaci i miejsca, w jakich się znajdują w momencie wyceny,
- kosztów magazynowania.

Wycena na dzień sprawozdawczy

Na dzień sprawozdawczy materiały i towary są wyceniane w cenie nabycia lub według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa.

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to cena sprzedaży ustalona w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Testy sprawdzające utratę wartości poszczególnych pozycji materiałów i towarów przeprowadza się na bieżąco w trakcie roku obrotowego. Przeniesienie do poziomu cen sprzedaży netto możliwych do uzyskania podlegają zapasy materiałów i towarów, które utraciły swoje cechy użytkowe lub przydatność.

Rozchód materiałów i towarów ustalany jest według metody FIFO (pierwsze przyszło – pierwsze wyszło).

Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, jak i ich odwrócenia, ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako koszty operacyjne.

7.10 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych oraz depozyty bankowe. W skład środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wchodzi również odsetki od ekwiwalentów środków pieniężnych.

Środki pieniężne wycenia się w wartości nominalnej, która nie różni się istotnie od ich wartości godziwej.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

7.11 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmują się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszając je o odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpis z tytułu utraty wartości należności z tytułu dostaw i usług tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Spółka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umowy. Kwotę odpisu stanowi różnica pomiędzy wartością księgową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych według efektywnej stopy procentowej. Odpis pomniejsza przychody ze sprzedaży w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Spółka analizuje należności indywidualnie w oparciu o płatności i sytuację na rynku. W przypadku istnienia odpowiednich przesłanek tworzony jest odpis aktualizujący.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe, a zmniejszenie należności jako koszty finansowe.

Spółka w kategoriach należności ujmuje:

- zaliczki na rzeczowe aktywa trwale w budowie,

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

- zaliczki na poczet wartości niematerialnych,
- zaliczki na dostawy,
- krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe dotyczące kosztów rozliczanych w czasie,
- naliczone przychody z tytułu wyceny umów budowlanych.

7.12 Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu.

Rodzaje kapitału własnego:

- 1) W gestii właściciela
  - a) Kapitał podstawowy
  - b) Kapitał zapasowy
  - c) Kapitał rezerwowy
  - d) Zyski zatrzymane
- 2) Poza gestią właściciela
  - a) Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał zakładowy wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał rezerwowy tworzy się z zysku rocznego, z przeznaczeniem na pokrycie strat Spółki lub inne cele. O użyciu kapitału rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie.

Kapitał zapasowy jest prezentowany w zyskach zatrzymanych.

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, podmioty mające status spółek akcyjnych są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przekazuje się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału podstawowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowymi i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

7.13 Rezerwy

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących zobowiązania ujmuje się jako rezerwy. Za umowę rodzącą zobowiązania uważa się umowę zawartą przez Spółkę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

Rezerwy są ujmowane w przypadku, gdy na Spółce ciąży bieżące zobowiązanie względem osoby trzeciej, które w przyszłości może z dużym prawdopodobieństwem spowodować wypływ ze Spółki środków przedstawiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne.

Zobowiązanie może mieć charakter prawny, regulacyjny, umowny lub zwyczajowo oczekiwany, który wynika z działalności Spółki, gdy poprzez ustalony sposób postępowania w przeszłości, opublikowanie zasad postępowania lub wystarczająco konkretne, aktualne oświadczenie, Spółka przekazała stronom trzecim, iż przyjmie na siebie określoną powinność oraz w konsekwencji wzbudziła u tych stron trzecich uzasadnione oczekiwanie, że powinność tę wypełni.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Oszacowanie wysokości rezerwy oparte jest na prawdopodobnym wydatku w celu uregulowania przez Spółkę zobowiązania.

Utworzone rezerwy są weryfikowane na dzień sprawozdawczy w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. Rozwiązanie rezerw następuje w przypadku, gdy przestało być prawdopodobne, że do wypełnienia obowiązku będzie konieczne wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

W sytuacji niemożności dokonania wiarygodnego oszacowania zobowiązania, rezerwa nie jest ujęta, a zobowiązanie jest ujęte jako „zobowiązanie warunkowe”. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

Rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe

Zgodnie z zakładowym systemem wynagradzania pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalno-rentowych. Odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę/rentę. Wysokość odpraw emerytalno-rentowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Spółka tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno-rentowych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Według MSR 19 odprawy emerytalno-rentowe są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień sprawozdawczy jest obliczona przez niezależnego aktuarusza. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia sprawozdawczego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

7.14 Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcyjne.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się w wyniku finansowym metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania odnośnych umów.

7.15 Zobowiązania tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług wycenia się według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, która nie różni się istotnie od wartości nominalnej.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały zaciągnięte w celu odkupienia w bliskim terminie. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są uznane za efektywne

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

instrumenty zabezpieczające. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom, lub
- zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, nie będące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty. Spółka wyłącza ze swojego jednostkowego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

7.16 Podatki

7.16.1 Podatek dochodowy

Podstawowe stawki podatkowe w 2016 roku kształtowały się następująco: stawka podatku dochodowego od osób prawnych – 19%, podstawowa stawka podatku VAT - 23%, obniżone: 8%, 5%, 0%, ponadto, niektóre towary i usługi objęte były zwolnieniem podatkowym.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Spółki na dzień 31 grudnia 2016 roku sytuacja taka jest mało prawdopodobna.

System podatkowy w Polsce charakteryzuje duża zmienność przepisów podatkowych, stopień ich skomplikowania, wysokie potencjalne kary przewidziane w razie popełnienia przestępstwa lub wykroczenia skarbowego oraz ogólnie pro-fiskalne podejście władz skarbowych. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności, podlegające regulacjom (kontroli celnej, czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Kontrolą mogą być objęte rozliczenia podatkowe przez okres 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, zwłaszcza w zakresie podatku od nieruchomości.

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w zysku lub stracie bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Podatek bieżący jest to oczekiwana kwota zobowiązań lub należności z tytułu podatku od dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalona z zastosowaniem stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na dzień sprawozdawczy oraz korekty zobowiązania podatkowego dotyczącego lat poprzednich. Zobowiązanie z tytułu podatku bieżącego obejmuje również wszelkie zobowiązania podatkowe będące efektem wypłaty dywidendy.

Podatek odroczony ujmuje się w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością księgową aktywów i zobowiązań i ich wartością podatkową. Odroczony podatek dochodowy nie jest ujmowany w przypadku:

- różnic przejściowych wynikających z początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek gospodarczych i nie wpływa ani na zysk lub stratę bieżącego okresu ani na dochód do opodatkowania;
- różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych jeśli nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości;
- różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Podatek odroczony jest wyceniany z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane wtedy, gdy przejściowe różnice odwrócą się, przy tym za podstawę przyjmowane są przepisy podatkowe obowiązujące prawnie lub faktycznie do dnia sprawozdawczego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są kompensowane, jeżeli Spółka posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty bieżących zobowiązań i aktywów podatkowych i pod warunkiem, że aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tą samą władzę podatkową na tego samego podatnika lub na różnych podatników, którzy zamierzają rozliczyć zobowiązania i należności z tytułu podatku dochodowego w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować należności i rozliczyć zobowiązanie.

Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, służący przeniesieniu nierozliczonej straty podatkowej i niewykorzystanej ulgi podatkowej oraz ujemnymi różnicami przejściowymi, ujmuje się w zakresie, w którym jest prawdopodobne, że będzie dostępny przyszły dochód do opodatkowania, który pozwoli na ich zrealizowanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają ocenie na każdy dzień sprawozdawczy i obniża się je w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z nimi korzyści w podatku dochodowym.

7.17 Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty i opusty.

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż wyrobów gotowych/towarów

Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych/towarów w toku zwykłej działalności wyceniane są w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty, pomniejszonej o wartość zwrotów, opustów i rabatów.

Przychody są ujmowane wtedy, gdy istnieje przekonujący dowód, zazwyczaj w postaci wykonanej umowy sprzedaży, świadczący o przeniesieniu zasadniczo całego ryzyka i korzyści na klienta, istnieje wysokie prawdopodobieństwo otrzymania zapłaty, poniesione koszty oraz prawdopodobieństwo zwrotu można wiarygodnie oszacować, nie występuje trwałe zaangażowanie w zarządzanie wyrobami gotowymi/towarami, a kwotę

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

przychodu można wiarygodnie wycenić. Jeżeli jest prawdopodobne przyznanie rabatów oraz wiarygodne ich oszacowanie, wówczas rabat ujmowany jest jako pomniejszenie przychodów ze sprzedaży z chwilą ich ujęcia.

Umowy o usługę budowlaną

Przychody z tytułu umowy o usługę budowlaną składają się z kwoty pierwotnie uzgodnionej w umowie, skorygowanej o późniejsze zmiany w zakresie wykonywanych prac, roszczenia lub płatności motywacyjne w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że zmiany te wpłyną na wysokość przychodów, a ich efekt da się wiarygodnie wycenić. Tak szybko jak możliwe staje się wiarygodne oszacowanie wyniku na umowie o usługę budowlaną, przychody są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu proporcjonalnie do stopnia zaawansowania prac. Koszty związane z umową są ujmowane w momencie poniesienia, chyba że tworzą aktywa związane z przyszłymi pracami w ramach umowy.

Stopień zaawansowania niezakończonych umów budowlanych ocenia się metodą kosztową polegającą na określeniu na dzień sprawozdawczy stopnia zaawansowania prac w takim procencie, jaki stanowi udział poniesionych od rozpoczęcia umowy do dnia sprawozdawczego kosztów umowy w całkowitej kwocie kosztów wykonania umowy obejmującej koszty już poniesione oraz, wynikające z aktualnego globalnego budżetu, koszty wymagające jeszcze poniesienia dla pełnego wykonania umowy.

Jeśli wynik na umowie o usługę budowlaną nie może zostać wiarygodnie oszacowany, przychody z tytułu umowy ujmowane są tylko do wysokości poniesionych w związku z umową kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne. Oczekiwana strata na umowie jest ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu w pełnej wysokości.

Przychody ze sprzedaży usług budowlanych ujmuje się po spełnieniu następujących warunków:

- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób;
- jest prawdopodobne, że jednostka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu przeprowadzonej transakcji;
- koszty poniesione oraz te, które zostaną poniesione przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu najmu nieruchomości oraz ruchomości ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu metodą liniową przez okres trwania umowy. Korzyści przekazane w zamian za podpisanie umowy najmu stanowią integralną część całkowitych przychodów z tytułu najmu i są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu przez okres trwania umowy. Przychody z tytułu podnajmu wynajętych nieruchomości ujmowane są jako pozostałe przychody operacyjne.

7.18 Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez udziałowców lub właścicieli.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przyjmuje się wariant kalkulacyjny.

7.19 Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych,

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami, karami i grzywnami oraz innymi kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością,
- z prezentacją nadwyżki wartości godziwej nad ceną nabycia udziałów.

7.20 Przychody i koszty finansowe

Przychody finansowe obejmują przychody odsetkowe związane z zainwestowanymi przez Spółkę środkami (w tym od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży), należne dywidendy, zyski ze zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, zyski ze zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych w części wycenianej przez wynik finansowy, zyski związane z instrumentami zabezpieczającymi, w części w której ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu. Przychody odsetkowe ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu zgodnie z zasadą memoriału, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Dywidendę ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu na dzień, kiedy Spółka nabywa prawo do jej otrzymania.

Koszty finansowe obejmują koszty odsetkowe związane z finansowaniem zewnętrznym, odwracanie dyskonta od ujętych rezerw i płatności warunkowych, straty na sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dywidendy z uprzywilejowanych udziałów zaklasyfikowanych do zobowiązań, straty ze zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w części w której ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu, odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych (innych niż należności z tytułu dostaw i usług) oraz straty na instrumentach zabezpieczających, w części w której ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Koszty finansowania zewnętrznego nie dające się bezpośrednio przypisać do nabycia, wytworzenia, budowy lub produkcji określonych aktywów są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych wykazuje się w kwocie netto jako przychody finansowe lub koszty finansowe, zależnie od ich łącznej pozycji netto.

7.21 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

7.22 Połączenie jednostek pod wspólną kontrolą

W celu rozliczenia transakcji:

- 1) połączeń spółek Grupy,
- 2) przejmowania przedsiębiorstwa spółki lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa w sytuacji, gdy podziałowi lub wydzieleniu przedsiębiorstwa spółki lub zorganizowanej części przedsiębiorstwa podlega jedna spółka Grupy (spółka dzielona), natomiast stroną przejmującą spółkę, przedsiębiorstwo spółki lub zorganizowaną część przedsiębiorstwa jest inna spółka Grupy (spółka przejmująca), Spółka stosuje metodę łączenia udziałów.

Metoda łączenia udziałów polega na sumowaniu poszczególnych pozycji odpowiednich aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów połączonych spółek, po uprzednim doprowadzeniu ich wartości do jednolitych metod wyceny i dokonaniu odpowiednich wyłączeń. Wyłączeniu podlega wartość kapitału zakładowego spółki, której majątek został przeniesiony na inną spółkę, lub spółek, które w wyniku połączenia zostały wykreślone z rejestru. Po dokonaniu tego wyłączenia odpowiednie pozycje kapitału własnego spółki, na którą przechodzi majątek połączonych spółek lub nowo powstałej spółki koryguje się o różnicę pomiędzy sumą aktywów i pasywów.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Wyłączeniu podlegają również wszystkie salda i transakcje pomiędzy łączącymi się jednostkami, w tym zyski lub straty operacji gospodarczych dokonanych przed połączeniem, zawarte w wartościach podlegających łączeniu aktywów i pasywów.

7.23 Zobowiązania i aktywa warunkowe

Przez zobowiązania warunkowe rozumie się możliwy obowiązek, który powstanie na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki a także jako obecny obowiązek, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu finansowym, ponieważ:

- a) nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia obowiązku; lub
- b) kwoty obowiązku (zobowiązania) nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

Zobowiązania warunkowe wynikające z obecnego obowiązku nabyte w drodze połączenia jednostek gospodarczych wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rezerwy na zobowiązania.

Aktywa warunkowe nie są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jednakże ujawnia się informację o aktywach warunkowych, jeżeli wpływ środków przedstawiający korzyści ekonomiczne jest prawdopodobny.

8. Ustalenie wartości godziwej

W wielu przypadkach przyjęte przez Spółkę zasady rachunkowości i ujawnień wymagają określenia wartości godziwej zarówno finansowych, jak i niefinansowych aktywów i zobowiązań. Wartości godziwe są ustalane i ujawniane z zastosowaniem przedstawionych poniżej metod. W uzasadnionych przypadkach dalsze informacje na temat założeń przyjętych do określenia wartości godziwej przedstawiono w notach objaśniających dotyczących poszczególnych aktywów i zobowiązań.

8.1 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych nabytych w wyniku połączenia jednostek oraz aktywów trwałych należących do grupy gruntów, budynków, budowli oraz obiektów inżynierii lądowej oparta jest na ich wartości rynkowej.

Wartość rynkowa gruntów, budynków oraz obiektów inżynierii lądowej i wodnej nieruchomości jest oszacowaną kwotą, za jaką na dzień wyceny składniki te mogłyby zostać wymienione na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi stronami, po przeprowadzeniu odpowiednich działań marketingowych, przy tym obie strony działałyby świadomie i z własnej woli. Szczegółowe zasady rachunkowości dotyczące rzeczowych aktywów trwałych opisano w punkcie 7.2.

8.2 Wartości niematerialne

Wartość godziwa wartości niematerialnych oparta jest na zdyskontowanych przepływach pieniężnych, których oczekuje się w związku z użytkowaniem lub ewentualną sprzedażą tych aktywów.

8.3 Zapasy

Wartość godziwa zapasów nabytych w drodze połączenia jednostek jest ustalana w oparciu o szacowaną cenę sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszoną o szacowane koszty przygotowania do sprzedaży i sprzedaży oraz o rozsądną marżę zysku w oparciu o nakłady na przygotowanie do sprzedaży i sprzedaż zapasów.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

8.4 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, z wyłączeniem należności z tytułu niezakończonych umów o usługi budowlane jest szacowana jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. Wartość godziwa szacowana jest jedynie w celu ujawnienia.

8.5 Instrumenty pochodne

Kontrakty walutowe forward są wyceniane na podstawie notowań giełdowych, jeśli są dostępne. Jeżeli notowania nie są dostępne, to ich wartość godziwa jest szacowana poprzez dyskontowanie różnicy pomiędzy kursem terminowym wynikającym z kontraktu, a bieżącym kursem terminowym dla okresu kończącego się w dniu wykonania kontraktu, przy pomocy stopy procentowej (w oparciu o bony skarbowe) powiększonej o premię za ryzyko.

Wartość godziwa odzwierciedla ryzyko kredytowe związane z danym instrumentem oraz obejmuje niezbędne korekty wynikające z uwzględnienia ryzyka kredytowego Spółki i kontrahenta.

8.6 Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawnienia, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kwoty głównej i zapłaty odsetek, zdyskontowanych z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. W przypadku leasingu finansowego, rynkową stopę procentową ustala się przez odniesienie do podobnych umów leasingowych.

9. Zarządzanie kapitałem

Polityka Zarządu Spółki polega na utrzymywaniu bezpiecznej podstawy kapitałowej tak, aby zachować zaufanie inwestorów, kredytodawców oraz rynku, jak też zapewnić przyszły rozwój działalności gospodarczej. Kapitał obejmuje kapitał zakładowy i zyski zatrzymane. Zarząd monitoruje zwrot z kapitału, jak również poziom dywidendy przypadającej na akcje zwykłe.

Zarząd dąży do utrzymania równowagi w strukturze kapitałowej Spółki. Cel ten osiągnąć jest poprzez zapewnienie odpowiedniej struktury zadłużenia i kapitałów własnych, co umożliwi pełne wykorzystanie efektu dźwigni finansowej i zapewnia bezpieczeństwo poprzez odpowiedni udział kapitałów własnych.

Stopa zadłużenia netto Spółki do skorygowanego kapitału na dzień sprawozdawczy kształtowała się następująco:

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Zobowiązania ogółem	281 704	208 265
Minus: środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(18 736)	(18 635)
Zadłużenie netto	262 968	189 630
Kapitał własny	142 001	177 721
Plus: zakumulowane w kapitale własnym kwoty związane z zabezpieczeniem przepływów pieniężnych	167	292
Skorygowany kapitał własny	142 168	178 013
Współczynnik zadłużenia netto do skorygowanego kapitału własnego	1,85	1,07

10. Przychody

	Rok zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
		(dane przekształcone)
Działalność kontynuowana		
Przychody z tytułu realizacji umów budowlanych	362 228	353 260
Przychody ze sprzedaży innych usług	755	881
Przychody ze sprzedaży usług najmu	3 587	3 033
Przychody ze sprzedaży materiałów i towarów	1 920	516
	<u>368 490</u>	<u>357 690</u>

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

11. Koszty rodzajowe i koszty ogólnego zarządu

	Rok zakończony	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Koszty rodzajowe		
Amortyzacja	3 690	3 516
Zużycie materiałów i energii	24 556	4 124
Usługi obce	309 557	315 631
Podatki i opłaty	1 166	1 132
Wynagrodzenia	7 971	8 527
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 201	1 404
Pozostałe koszty rodzajowe	5 083	5 292
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	2 376	324
Razem	355 600	339 950
Zmiana stanu produktów	(48)	(825)
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	335 059	319 376
Koszty sprzedaży	1 661	2 050
Koszty ogólnego zarządu	18 928	19 349

	Rok zakończony	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Koszty ogólnego zarządu		
Amortyzacja	3 657	3 929
Zużycie materiałów i energii	385	472
Usługi obce	2 820	2 907
Podatki i opłaty	1 125	1 122
Wynagrodzenia	7 726	7 812
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	1 050	1 622
Pozostałe koszty rodzajowe	2 165	1 485
Razem	18 928	19 349

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

12. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 (dane przekształcone)
Wynagrodzenia	7 971	8 527
Narzuty na wynagrodzenia	942	1053
Pozostałe świadczenia pracownicze	259	351
	<u>9 172</u>	<u>9 931</u>

	Rok zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
Zatrudnienie średnioroczne		
Pracownicy - stanowiska administracyjne	43	58
	<u>43</u>	<u>58</u>

13. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Zysk ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego	303	6
Zysk ze sprzedaży wartości niematerialnych	29	-
Dotacje	93	-
Rozwiązanie rezerwy - odpisy aktualizacyjne	-	82
Naliczone kary i odszkodowania	39	545
Nadwyżki inwentaryzacyjne	234	-
Odpisane zobowiązania	125	153
Zwrot opłat sądowych	-	99
Inne	43	40
	<u>866</u>	<u>925</u>

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

14. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Utworzone odpisy aktualizujące		
Pozostałe należności	356	-
	356	-
Pozostałe koszty operacyjne		
Wartość netto zlikwidowanych rzeczowych aktywów trwałych	-	22
Darowizny	34	27
Opłaty sądowe	22	126
Szkody komunikacyjne	28	-
Kary i odszkodowania	9	3
Niedobory inwentaryzacyjne	-	52
Spisane należności	153	201
Koszty zaniechanej inwestycji	-	463
Inne	16	38
	262	932
	618	932

15. Przychody i koszty finansowe

Kategorie instrumentów finansowych	Rok zakończony		
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)	
Przychody odsetkowe:			
Odsetki od udzielonych pożyczek	Pożyczki udzielone i należności własne	279	363
Odsetki od środków bankowych	Pożyczki udzielone i należności własne	102	42
Odsetki od zwłoki w płatnościach z tytułu dostaw i usług	Pożyczki udzielone i należności własne	1	31
Przychody odsetkowe razem		382	436
Zysk na różnicach kursowych	-	-	579
Dywidendy	4 460	-	7 110
Przychody z tytułu dyskonta	-	-	39
Zabezpieczenia na rzecz banku	96	-	-
Inne	17	-	181
Pozostałe przychody finansowe razem		4 573	7 909
Przychody finansowe razem		4 955	8 345

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	Kategorie instrumentów finansowych	Rok zakończony	
		31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Koszty odsetkowe			
Odsetki od kredytów i pożyczek	Zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu	7 129	5 157
Odsetki od dłużnych papierów wartościowych	Zobowiązania utrzymywane do terminu wykupu	255	1 378
Odsetki z tytułu nieterminowej realizacji dostaw	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2	35
Odsetki z tytułu nieterminowego regulowania zobowiązań budżetowych		6	1
Odsetki leasingowe		26	56
Odsetki pozostałe		11	-
Koszty odsetkowe razem		7 429	6 627
Pozostałe koszty finansowe			
Strata na różnicach kursowych	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	847	-
Koszty pozyskania kredytu, gwarancji bankowych	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	643	437
Strata ze zbycia inwestycji		71	-
Koszty dyskonta	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	594	81
Odpisy z tyt. zmn.wartości inw. (umorzenie udziałów w Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.)		-	47
Pozostałe koszty finansowe razem		2 155	565
Koszty finansowe razem		9 584	7 192

16. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy ujęty jako zysk lub strata bieżącego okresu

	Rok zakończony	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Podatek dochodowy ujęty w zyskach i stratach bieżącego okresu		
Podatek dochodowy za bieżący okres	-	107
Powstanie/(odwrócenie) różnic przejściowych	(3 128)	2 203
Podatek dochodowy	(3 128)	2 310

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Podatek dochodowy ujęty bezpośrednio w kapitale własnym

2016	Przed	Podatek	Po
	opodatkowaniem	(obciążenie)/ uznanie	opodatkowaniu
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej oraz wycena instrumentów zabezpieczających	13 352	(625)	12 727
2015	Przed	Podatek	Po
	opodatkowaniem	(obciążenie)/ uznanie	opodatkowaniu
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej oraz wycena instrumentów zabezpieczających	14 936	(2 205)	12 731

Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

	Rok zakończony			
		31.12.2016		31.12.2015
	%	PLN'000	%	PLN'000
				(dane przekształcone)
Zysk netto		11 589		15 751
Podatek dochodowy		(3 128)		2 310
Zysk brutto		8 461		18 061
Podatek wyliczony według nominalnej stawki podatkowej	19%	1 608	19%	3 432
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe)	3%	276	1%	261
Przychody niepodlegające opodatkowaniu	(10%)	(872)	(8%)	(1 383)
Różnice trwałe	0%	(24)	0%	(32)
Dywidendy otrzymane	(10%)	(848)	(7%)	(1 351)
Rezerwy/aktywa z tytułu podatku odroczonego odniesione na kapitał własny	-	-	-	-
Nieujęte aktywa/(rezerwy) z tytułu odroczonego podatku dochodowego	18%	1 512	-	-
Realizacja straty podatkowej na reorganizacji grupy kapitałowej	(68%)	(5 754)	-	-
Inne różnice trwałe	1%	102	-	-
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	(37%)	(3 128)	13%	2 310

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

17. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe razem	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku	18 464	49 906	8 707	877	3 615	81 569	1 852	83 421
Zwiększenie stanu:								
- nabycie	-	-	95	532	331	958	9 026	9 984
- przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	2 277	702	-	5	2 984	-	2 984
- przeszacowanie do wartości godziwej	-	2 822	-	-	-	2 822	-	2 822
Zmniejszenia:								
- sprzedaż	-	-	(2)	(37)	(98)	(137)	-	(137)
- likwidacja	-	-	(66)	-	(283)	(349)	(463)	(812)
- przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	(2 984)	(2 984)
- leasing finansowy prawa wieczystego użytkowania gruntu	(1 404)	-	-	-	-	(1 404)	-	(1 404)
- przeklasyfikowanie prawa wieczystego użytkowania gruntu	(11 718)	-	-	-	-	(11 718)	-	(11 718)
- zakończenie umowy leasingowej	-	-	(215)	(100)	(340)	(655)	-	(655)
- przeszacowanie do wartości godziwej	(51)	-	-	-	-	(51)	-	(51)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	5 291	55 005	9 221	1 272	3 230	74 019	7 431	81 450
Zwiększenie stanu:								
- nabycie	-	1 408	435	354	90	2 287	3 404	5 691
- przeklasyfikowanie	-	-	-	-	377	377	-	377
- połączenie spółek	-	-	-	-	2	2	-	2
- przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	5 364	-	-	3	5 367	-	5 367
- przeszacowanie do wartości godziwej	-	1 204	-	-	-	1 204	-	1 204
Zmniejszenia:								
- sprzedaż	-	-	(217)	(168)	(77)	(462)	-	(462)
- likwidacja	-	-	(207)	-	(10)	(217)	-	(217)
- przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych w budowie	-	-	-	-	-	-	(8 729)	(8 729)
- zakończenie umowy leasingowej	-	-	(1 794)	(533)	-	(2 327)	-	(2 327)
- przeszacowanie do wartości godziwej	(545)	-	-	-	-	(545)	-	(545)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	4 746	62 981	7 438	925	3 615	79 705	2 106	81 811

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe razem	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Umorzenie i utrata wartości								
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku	-	9 315	5 531	361	2 723	17 930	-	17 930
Zwiększenie stanu								
- amortyzacja	-	1 487	1 089	429	500	3 505	-	3 505
- wycena do wartości godziwej	-	602	-	-	-	602	-	602
Zmniejszenia:								
- sprzedaż	-	-	(2)	(18)	(82)	(102)	-	(102)
- likwidacja	-	-	(49)	-	(183)	(232)	-	(232)
- zakończenie umowy leasingowej	-	-	(215)	(100)	(340)	(655)	-	(655)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	-	11 404	6 354	672	2 618	21 048	-	21 048
Zwiększenie stanu								
- amortyzacja	-	1 856	945	431	295	3 527	-	3 527
- połączenie spółek	-	-	-	-	2	2	-	2
- wycena do wartości godziwej	-	159	-	-	-	159	-	159
Zmniejszenia:								
- sprzedaż	-	-	(169)	(84)	(78)	(331)	-	(331)
- likwidacja	-	-	(162)	-	(10)	(172)	-	(172)
- zakończenie umowy leasingowej	-	-	(1 794)	(533)	-	(2 327)	-	(2 327)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	-	13 419	5 174	486	2 827	21 906	-	21 906
Wartość księgowa								
Według stanu na dzień 01.01.2015	18 464	40 591	3 176	516	892	63 639	1 852	65 491
Według stanu na dzień 31.12.2015	5 291	43 601	2 867	600	612	52 971	7 431	60 402
Według stanu na dzień 31.12.2016	4 746	49 562	2 264	439	788	57 799	2 106	59 905

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Wartość netto rzeczowych aktywów trwałych w cenie nabycia

	Stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
Grunty	5 098	5 098
Budynki	29 849	24 612
Obiekty inżynierii lądowej	7 834	7 676
RAZEM	42 781	37 386

Wartości godziwe gruntów i budynków

Na 31.12.2016 r. Spółka dokonała wyceny przez niezależnego rzeczoznawcę wartości rzeczowych aktywów trwałych należących do gruntów, budynków oraz obiektów inżynierii lądowej do wartości godziwej. Wyceny wartości godziwej nieruchomości gruntowych pod drogami i pod placami dokonano w podejściu porównawczym, metodą korygowania ceny średniej w oparciu o ceny transakcyjne odnotowane na lokalnym i porównywalnym rynku nieruchomości, a także w podejściu dochodowym, metodą inwestycyjną z zastosowaniem techniki kapitalizacji prostej. Nieruchomości gruntowe zabudowane halami produkcyjnymi wyceniono w podejściu porównawczym, metodą korygowania ceny średniej. Do wyliczenia wartości godziwej nieruchomości zabudowanych rzeczoznawca majątkowy przyjął podejście dochodowe, metodą inwestycyjną z zastosowaniem techniki kapitalizacji prostej. Wartości obiektów inżynierii lądowej określono w podejściu kosztowym, metodą kosztu odtworzenia, przy użyciu techniki wskaźnikowej. W tabeli poniżej przedstawiono aktywa niefinansowe wykazywane wg wartości godziwej w podziale na poszczególne metody wyceny.

Poszczególne poziomy zdefiniowano w sposób następujący:

- Ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów bądź zobowiązań (poziom 1).
- Dane wejściowe inne niż notowania objęte zakresem poziomu 1 możliwe do zaobserwowania dla składnika aktywów bądź zobowiązań, bezpośrednio (tzn. w postaci cen) lub pośrednio (tzn. na podstawie wyliczeń opartych na cenach) (poziom 2).
- Dane wejściowe dla wyceny składnika aktywów bądź zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (tzn. dane niemożliwe do zaobserwowania) (poziom 3).

W trakcie roku obrotowego nie nastąpiły żadne przeniesienia pomiędzy poziomem 1, 2 i 3.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	Pomiary wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2016 za pomocą		
	Ceny notowane z aktywnych rynków dla identycznych aktywów (Poziom 1)	Inne istotne obserwowalne dane wejściowe (Poziom 2)	Istotne niemożliwe do zaobserwowania dane wejściowe (Poziom 3)
Powtarzalne pomiary wartości godziwej			
<i>Grunty, budynki i budowle</i>			54 308
- grunty	-	-	4 746
- budynki	-	-	38 916
- budowle	-	-	10 646

Informacje o wycenie wartości godziwej przy użyciu istotnych niemożliwych do zaobserwowania danych wejściowych (Poziom 3)

Opis	Wartość godziwa na dzień 31 grudnia 2016r.	Technika(i) wyceny	Dane niemożliwe do zaobserwowania	Zakres danych niemożliwych do zaobserwowania (średnia ważona prawdopodobieństwami)	Relacje pomiędzy niemożliwymi do zaobserwowania danymi a wartością godziwą
Grunty	4 746				
- grunty	4 723	Podejście porównawcze	Cena za metr kwadratowy	14,00 PLN - 211,47 PLN	Im wyższa cena za metr, tym wyższa wartość godziwa
- grunty	23	Podejście dochodowe	Stawka wynajmu za metr kwadratowy	2,00 PLN - 3,60 PLN	Im wyższa stawka z wynajmu za metr, tym wyższa wartość godziwa
Budynki	38 916				
- budynki	10 663	Podejście porównawcze	Cena za metr kwadratowy	623,09 PLN - 3 143,78 PLN	Im wyższa cena za metr, tym wyższa wartość godziwa
- budynki	28 187	Podejście dochodowe	Stawka wynajmu za metr kwadratowy	12,00 PLN - 30,00 PLN	Im wyższa stawka z wynajmu za metr, tym wyższa wartość godziwa
- budynki	66	Podejście kosztowe	Cena za obiekt porównywalny		Im wyższa cena za obiekt porównywalny, tym wyższa wartość godziwa
Budowle	10 646				
- budowle	1 346	Podejście kosztowe	Cena za obiekt porównywalny		Im wyższa cena za obiekt porównywalny, tym wyższa wartość godziwa
- budowle	9 300	Podejście dochodowe	Stawka wynajmu za metr kwadratowy	2,63 PLN - 5,60 PLN	Im wyższa stawka z wynajmu za metr, tym wyższa wartość godziwa

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Dzierżawa nieruchomości

Spółka użytkuje na podstawie umów dzierżawy pomieszczenia biurowe, pomieszczenia produkcyjne i plac magazynowy. Suma rocznych opłat z tytułu czynszów za dzierżawę nieruchomości wyniosła w 2016 r. 689 tys. zł netto (2015 r.: 629 tys. zł).

Rzeczowe aktywa trwale w leasingu

Spółka użytkuje maszyny produkcyjne, środki transportu i inne rzeczowe aktywa trwale w ramach umów leasingu finansowego. W przypadku niektórych z takich umów Spółka ma możliwość zakupu maszyn po zakończeniu okresu leasingu po obniżonej cenie. Przeciętna długość okresów, na jakie zawierano umowy wynosiła odpowiednio dla maszyn od 2 do 5 lat, dla środków transportu od 2 do 3 lat i dla pozostałych leasingowanych rzeczowych aktywów trwałych 4 lata. Zabezpieczeniem zobowiązań są rzeczowe aktywa trwale oraz zabezpieczenie zwykle stanowi weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową. W ciągu roku Spółka nabyła leasingowane aktywa o wartości brutto 264 tys. zł (2015 r.: 512 tys. zł) (patrz nota 27). W większości umowy leasingowe zawierane były w walucie polskiej.

Wartość majątku stanowiącego zabezpieczenie

Na dzień 31.12.2016 r. wartość księgowa nieruchomości własnych stanowiących zabezpieczenie kredytów i pożyczek wyniosła 45 382 tys. zł, wartość księgowa prawa wieczystego użytkowania stanowiącego zabezpieczenie wyniosła 10 740 tys. zł, wartość księgowa ruchomości stanowiących zabezpieczenie kredytów i pożyczek wyniosła 864 tys. zł, wartość księgowa majątku obrotowego stanowiącego zabezpieczenie kredytów i pożyczek wyniosła 0 zł, wartość księgowa udziałów stanowiących zabezpieczenie kredytów i pożyczek wyniosła 20 331 tys. zł.

Rzeczowe aktywa trwale w budowie

W okresie sprawozdawczym Spółka kontynuowała zwiększanie nakładów na rzeczowe aktywa trwale w budowie. Prowadzone projekty dotyczyły głównie budowy budynku produkcyjno-magazynowego wraz z estakadą suwnic i infrastrukturą w Czarnej Białostockiej, nakładów na wdrożenie systemu ERP, modernizacji budynku biurowca w Gdyni oraz prawa do patentu. Koszt wytworzenia w okresie od 01.01.2016 roku do 31.12.2016 roku wyniósł 3 404 tys. zł (2015 r.: 9 026 tys. zł).

W okresie sprawozdawczym przyjęto do użytkowania głównie zakończoną inwestycję w Czarnej Białostockiej, tj. halę produkcyjną, wewnętrzne drogi i place na łączną kwotę 5 364 tys. zł, prawo do patentu na kwotę 2 273 tys. zł, zakończony I i II etap wdrożenia systemu ERP na kwotę 1 088 tys. zł. oraz pozostałe na łączną kwotę 3 tys. zł.

18. Wartości niematerialne

Wartość brutto	Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, programy komputerowe	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku	224	120	344
Zwiększenie stanu:			
- nabycie	19	-	19
Zmniejszenia:			
- sprzedaż	(1)	-	(1)
- przeniesienie	(1)	-	(1)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	241	120	361
Zwiększenie stanu:			
- nabycie	53	-	53
- przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych w budowie	3 361	-	3 361
Zmniejszenia:			
- sprzedaż	(42)	-	(42)
- likwidacja	(3)	-	(3)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	3 610	120	3 730
	Autorskie prawa majątkowe, prawa pokrewne, licencje, koncesje, programy komputerowe	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Razem
Umorzenie i utrata wartości	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku	212	120	332
Zwiększenie stanu			
- amortyzacja	23	-	23
- sprzedaż	(1)	-	(1)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	234	120	354
Zwiększenie stanu			
- amortyzacja	164	-	164
Zmniejszenia:			
- sprzedaż	(42)	-	(42)
- likwidacja	(3)	-	(3)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	353	120	473
Wartość księgowa			
Według stanu na dzień 01.01.2015	12	-	12
Według stanu na dzień 31.12.2015	7	-	7
Według stanu na dzień 31.12.2016	3 257	-	3 257

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Amortyzacja wartości niematerialnych oraz odpisy aktualizujące

Odpisy amortyzacyjne wartości niematerialnych są ujmowane jako koszt okresu w ramach kosztów działalności operacyjnej.

19. Prawo wieczystego użytkowania gruntu

	Prawo wieczystego użytkowania gruntu PLN'000
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku	11 718
Zwiększenie stanu:	
- nabycie	-
Zmniejszenia:	
- odpis	(460)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	11 258
Zwiększenie stanu:	
- nabycie	-
Zmniejszenia:	
- odpis	(459)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	10 799

Od 1 stycznia 2011 roku w związku z nowelizacją ustawy o przekształceniu prawa wieczystego gruntów w prawo własności nieruchomości Spółka dokonała zmiany klasyfikacji oraz wyceny i ujęcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej praw wieczystego użytkowania gruntów, które do 31 grudnia 2014 roku prezentowane były jako leasing finansowy. W związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 marca 2015 roku Spółka dokonała zmiany klasyfikacji praw wieczystego użytkowania gruntów z leasingu finansowego na leasing operacyjny. Na moment przekształcenia dotychczasowa wartość księgowa odpowiadająca wartości godziwej została przyjęta jako wartość początkowa w wartości 11 718 tys. zł. Wartość praw wieczystego użytkowania gruntów na dzień 31 grudnia 2016 r. po uwzględnieniu odpisu za rok 2016 wyniosła 10 799 tys. zł.

20. Inwestycje w jednostkach powiązanych**20.1 Inne długoterminowe aktywa finansowe i pozostałe aktywa finansowe**

	Stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
	(dane przekształcone)	
Inwestycje długoterminowe		
Udziały w jednostkach powiązanych	77 787	117 999
Inne długoterminowe aktywa finansowe		
Pożyczki wykazane po koszcie zamortyzowanym	1 457	1 198
	79 244	119 197
Inwestycje krótkoterminowe		
Udzielone pożyczki	12 141	5 801
	12 141	5 801

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	Siedziba	Udział % w kapitale	Wartość księgową udziałów
Udziały i akcje w jednostkach zależnych			
Vistal Construction Sp. z o.o.	ul. Hutnicza 40, Gdynia	100%	200
Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.	ul. Czechosłowacka 3, Gdynia	100%	20 331
Vistal Ocynkownia Sp. z o.o.	ul. Nasienna 13, Liniewo	100%	1 723
Vistal Infrastructure Sp. z o.o. (dawniej Vistal Wind Power Sp. z o.o.)	ul. Czechosłowacka 3, Gdynia	100%	1 690
Vistal Offshore Sp. z o.o.	ul. Indyjska 7, Gdynia	100%	52 228
Vistal Eko Sp. z o.o.	ul. Leśna 6, Kartoszyño	100%	984
Vistal Pref Sp. z o.o.	ul. Fabryczna 7/18, Czarna Białostocka	100%	200
Vistal Marine Sp. z o.o.	ul. Czechosłowacka 3, Gdynia	100%	297
Vistal AB	Fabriksgatan 7, Goteborg, Szwecja	100%	134
			77 787
Udziały i akcje w jednostkach stowarzyszonych			
Vistal Budownictwo Inżynieryjne Sp. z o.o.	ul. Zglenickiego 42, Płock	19%	-
			-
Udziały i akcje razem			
			77 787

Udziały i akcje w podmiotach powiązanych są prezentowane w inwestycjach długoterminowych i są ujmowane w cenie nabycia. W ciągu roku zakończonego 31 grudnia 2016 roku miały miejsce następujące zmiany w strukturze akcji i udziałów w spółkach zależnych:

- Na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 19 stycznia 2016 r. (Repertorium A nr 208/2016) Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Vistal Wind Power Sp. z o.o. podjęło uchwałę o zmianie dotychczasowej nazwy Spółki Vistal Wind Power Sp. z o.o. na Vistal Infrastructure Sp. z o.o.
- Na podstawie uchwały nr 1/02/2016 z dnia 5 lutego 2016 r. podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Vistal Infrastructure Sp. z o.o. postanowiono podwyższyć kapitał zakładowy Spółki Vistal Infrastructure Sp. z o.o. z kwoty 450 tys. zł do kwoty 1 550,4 tys. zł tj. o kwotę: 1 100,4 tys. zł, poprzez utworzenie 7 336 nowych udziałów o wartości nominalnej 150,00 zł każdy. W wyniku podwyższenia kapitał zakładowy spółki wynosi 1 550,4 tys. zł i dzieli się na 10 336 udziałów o wartości nominalnej 150,00 zł każdy. Nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zostały objęte przez jedynego wspólnika Spółki, tj. Vistal Gdynia SA w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300,12 tys. zł oraz za wkład niepieniężny w kwocie 800,28 tys. zł.
- Na podstawie uchwały nr 1 z dnia 11 lutego 2016 r. podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Marsing Investments Sp. z o.o. postanowiono podwyższyć kapitał zakładowy Spółki Marsing Investments Sp. z o.o. z kwoty 5 tys. zł do kwoty 31 687, 35 tys. zł, tj. o kwotę 31 682,35 tys. zł poprzez utworzenie 633 647 nowych udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy o łącznej wartości 31 687,35 tys. zł. Nowoutworzone udziały w podwyższonym kapitale zakładowym decyzją Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników zostały objęte przez Vistal Gdynia SA - w całości pokryte wkładem niepieniężnym o wartości godziwej 31 682 366,64 zł w postaci 49 999 udziałów w Spółce Marsing Investments 2 Sp. z o.o., przy czym nadwyżka wartości wkładu niepieniężnego nad wartością nominalną nowoutworzonych udziałów, tj. 16,34 zł zostanie ujęta w kapitale zapasowym Spółki.
- Na podstawie uchwały nr 2 z dnia 11 lutego 2016 r. podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Marsing Investments 2 Sp. z o.o. wyrażona została zgoda na zbycie 49 999 udziałów Spółki

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

przez Vistal Gdynia SA na rzecz pozostałego wspólnika spółki, tj. Marsing Investments Sp. z o.o.

- Na podstawie uchwały nr 2 z dnia 7 marca 2016 r. podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Holby Investments Sp. z o.o. postanowiono obniżyć kapitał zakładowy Holby Investments Sp. z o.o. z kwoty 8 tys. zł do kwoty 5 tys. zł, tj. o kwotę 3 tys. zł poprzez umorzenie 60 udziałów w kapitale zakładowym Spółki o wartości nominalnej 50 zł każdy przysługujących Spółce Marsing Investment 2 Sp. z o.o. Umorzenie następuje za zgodą Marsing Investment 2 Sp. z o.o. poprzez nabycie przez Holby Investments Sp. z o.o. udziałów własnych od Spółki Marsing Investments 2 Sp. z o.o. celem ich umorzenia bez wynagrodzenia. Celem umorzenia udziałów Spółka Holby Investments Sp. z o.o. zawarła z Marsing Investments 2 Sp. z o.o. umowę nieodpłatnego przeniesienia udziałów. Następnie podwyższono kapitał zakładowy Spółki z kwoty 5 tys. zł do kwoty 8 tys. zł, tj. o 3 tys. zł poprzez utworzenie 60 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy o łącznej wartości 3 tys. zł. Nowoutworzone udziały w kapitale zakładowym zostały przeznaczone do objęcia przez Vistal Gdynia SA i przeznaczone do pokrycia wkładem pieniężnym o wartości 3 tys. zł.
- Na podstawie uchwały nr 10/25/03/2016 z dnia 25 marca 2016 r. podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Vistal Ocynkownia Sp. z o.o. postanowiono podwyższyć kapitał zakładowy Spółki Vistal Ocynkownia Sp. z o.o. z kwoty 950 tys. zł do kwoty 1 550 tys. zł tj. o kwotę: 600 tys. zł. W wyniku podwyższenia kapitał zakładowy Spółki dzieli się na 3 100 udziałów o wartości nominalnej 500 zł każdy. Nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym spółki zostały objęte przez jedynego wspólnika Spółki, tj. Vistal Gdynia SA w zamian za wkład niepieniężny w wysokości 600 tys. zł w postaci konwersji wierzytelności przysługującej Vistal Gdynia SA wobec Spółki z umów pożyczek.
- Na podstawie uchwały nr 11/31/03/2016 z dnia 31 marca 2016 r. podjętej przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Vistal Eko Sp. z o.o. postanowiono podwyższyć kapitał zakładowy Spółki Vistal Eko Sp. z o.o. z kwoty 500 tys. zł do kwoty 981,2 tys. zł tj. o kwotę: 481,2 tys. zł poprzez utworzenie 4 812 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. Tytułem podwyższenia kapitału zakładowego Vistal Gdynia SA wniosła wkład niepieniężny w wysokości 481,2 tys. zł powstały w wyniku konwersji wierzytelności przysługującej Vistal Gdynia SA wobec Spółki z umowy pożyczki.
- Na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 31 maja 2016 r. (Repertorium A nr 3252/2016) Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Vistal Gdynia SA podjęło uchwałę o połączeniu spółek: Vistal Gdynia SA (Spółka Przejmująca), a Holby Investments sp. z o. o. oraz Marsing Investments sp. z o. o. (Spółki Przejmowane). Połączenie spółek nastąpiło poprzez przeniesienie całego majątku Spółek Przejmowanych na Spółkę Przejmującą bez podwyższania kapitału zakładowego Spółki Przejmującej.
W dniu 08 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu do rejestru przedsiębiorców połączenia Spółki Vistal Gdynia SA (Spółka Przejmująca) ze Spółką Holby Investments Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, (Spółka Przejmowana) oraz Spółką Marsing Investments Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, (Spółka Przejmowana).
- Na podstawie umowy sprzedaży udziałów z dnia 7 czerwca 2016 roku Marsing Investments Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie sprzedała 100% posiadanych przez siebie udziałów w spółce Marsing Investments 2 Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie podmiotowi trzeciemu za cenę 73 tys. zł. Wartość księgowa netto sprzedanych udziałów wyniosła 143 tys. zł.
- Na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 11 stycznia 2017 roku (Repertorium A nr 143/2017) została utworzona spółka VS NDT Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, w której 90% udziałów zostało objętych przez wspólnika Vistal Offshore Sp. z o.o. w zamian za wkład pieniężny w kwocie 45 tys. zł, a 10% udziałów zostało objętych przez wspólnika Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o. za wkład pieniężny w kwocie 5 tys. zł. Nowoutworzona spółka VS NDT Sp. z o.o. została zarejestrowana w dniu 25 stycznia 2017 roku.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

20.2 Udziały we wspólnych działaniach (operacjach)

W 2016 roku Spółka zawarła jedną umowę konsorcjalną, na podstawie której Spółka posiada współkontrolę nad ustaleniami umownymi. Udział Spółki w konsorcjum wynosi 25%. Na podstawie wspomnianej umowy Spółka rozpoznała w sprawozdaniu finansowym 25% aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów powiązanych z ustaleniem umownym, które zaprezentowano poniżej:

	Stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej		
Aktywa		
Należności krótkoterminowe, w tym:		
- wycena kontraktów budowlanych	360	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8 384	-
Pasywa		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wymagalne do 12 miesięcy, w tym:		
- od jednostek pozostałych	8 134	-
Rok zakończony		
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
Jednostkowe sprawozdanie z zysków i strat i innych całkowitych dochodów		
Przychody	378	-
Koszt własny sprzedaży	344	-

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

21. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Stan na początek okresu	Odniesione na wynik	Odniesione na inne całkowite dochody	Stan na koniec okresu
Okres zakończony 31 grudnia 2016 roku	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
	(dane przekształcone)			
Różnice przejściowe dotyczące składników aktywów z tytułu podatku odroczonego				
Wycena umów budowlanych	12 265	3 575	-	15 840
Rezerwy na usługi obce	14	1	-	15
Rezerwy na niewypłacone wynagrodzenia i narzuty	43	(7)	-	36
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	179	(8)	-	171
Rezerwy na odpisy emerytalne i rentowe	13	7	-	20
Odpisy aktualizujące wartość należności	1 337	(34)	-	1 303
Naliczone odsetki	65	(53)	-	12
Dyskonto	15	71	-	86
Rezerwa na koszty	28	(28)	-	-
Wycena transakcji typu forward	104	35	(45)	94
Różnice kursowe od kredytów i pożyczek	194	72	-	266
Różnice kursowe od należności / zobowiązań	2	1	-	3
Rzeczowe aktywa trwałe - amortyzacja	5 483	(967)	-	4 516
Rzeczowe aktywa trwałe - różnice kursowe	32	-	-	32
Różnice kursowe od gwarancji bankowych	46	(46)	-	-
Inne:	2 508	7 407	-	9 915
- z tytułu nierozliczonych delegacji	3	(1)	-	2
- z tytułu korekty kosztów z tyt. niezapłaconych faktur	417	(411)	-	6
- aktywa z tyt. pdop strat podatkowych	2	-	-	2
- z tytułu straty podatkowej	2 086	7 819	-	9 905
	22 328	10 026	(45)	32 309

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Okres zakończony 31 grudnia 2016 roku	Stan na początek okresu	Odniesione na wynik	Odniesione na inne całkowite dochody	Stan na koniec okresu
	PLN'000 (dane przekształcone)	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Różnice przejściowe dotyczące składników rezerwy z tytułu podatku odroczonego				-
Należne odsetki	213	(38)	-	175
Wycena umów budowlanych	16 388	6 819	-	23 207
Różnice kursowe od należności, zobowiązań, rachunków bankowych	25	100	-	125
Wycena transakcji typu forward	39	1	(21)	19
Rzeczowe aktywa trwałe - amortyzacja	185	1	-	186
Inne:	4 469	15	(25)	4 459
- z tytułu umowy sponsoringu	-	57	-	57
- z tytułu należnych kar naliczonych kontrahentom	1 264	-	-	1 264
- z tytułu dyskonta	163	(42)	-	121
- z tytułu wyceny rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	3 042	-	(25)	3 017
	21 319	6 898	(46)	28 171
Razem per saldo aktywo/ (rezerwa) z tytułu odroczonego dochodowego	1 009	3 128	1	4 138

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Okres zakończony 31 grudnia 2015 roku	Stan na początek okresu PLN'000 (dane przekształcone)	Odniesione na wynik PLN'000	Odniesione na inne całkowite dochody PLN'000	Stan na koniec okresu PLN'000 (dane przekształcone)
Różnice przejściowe dotyczące składników aktywów z tytułu podatku odroczonego				
Wycena umów budowlanych	6 964	5 301	-	12 265
Rezerwy na usługi obce	14	-	-	14
Rezerwy na niewypłacone wynagrodzenia i narzuty	39	4	-	43
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	106	73	-	179
Rezerwy na odpisy emerytalne i rentowe	15	(2)	-	13
Odpisy aktualizujące wartość należności	1 425	(88)	-	1 337
Naliczone odsetki	70	(5)	-	65
Dyskonto	17	(2)	-	15
Rezerwa na koszty	-	28	-	28
Wycena transakcji typu forward	203	(53)	(46)	104
Różnice kursowe od kredytów i pożyczek	243	(49)	-	194
Różnice kursowe od rachunków bankowych / kas walutowych	7	(7)	-	-
Różnice kursowe od należności / zobowiązań	-	2	-	2
Rzeczowe aktywa trwałe - amortyzacja	6 104	(621)	-	5 483
Rzeczowe aktywa trwałe - różnice kursowe	32	-	-	32
Umowa sponsorska	-	46	-	46
Inne:	1 743	765	-	2 508
- z tytułu nierozliczonych delegacji	1	2	-	3
- z tytułu korekty kosztów z tyt. niezapłaconych faktur	326	91	-	417
- aktywa z tyt. pdop strat podatkowych	1	1	-	2
- z tytułu straty podatkowej	1 416	670	-	2 086
- z tytułu kosztów zabezpieczeń hipoteki	(1)	1	-	-
	16 982	5 392	(46)	22 328

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Okres zakończony 31 grudnia 2015 roku	Stan na początek okresu	Odniesione na wynik	Odniesione na inne całkowite dochody	Stan na koniec okresu
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
	(dane przekształcone)			(dane przekształcone)
Różnice przejściowe dotyczące składników rezerwy z tytułu podatku odroczonego				
Należne odsetki	488	(275)	-	213
Wycena umów budowlanych	8 536	7 852	-	16 388
Różnice kursowe od należności, zobowiązań, rachunków bankowych	15	10	-	25
Wycena transakcji typu forward	-	4	35	39
Rzeczowe aktywa trwałe - amortyzacja	138	47	-	185
Inne:	4 200	(43)	312	4 469
- z tytułu umowy sponsoringu	20	(20)	-	-
- z tytułu należnych kar naliczonych kontrahentom	1 284	(20)	-	1 264
- z tytułu dyskonta	166	(3)	-	163
- z tytułu wyceny rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	2 730	-	312	3 042
	13 377	7 595	347	21 319
Razem per saldo aktywo/ (rezerwa) z tytułu odroczonego dochodowego	3 605	(2 203)	(393)	1 009

Spółka nie rozpoznała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od straty podatkowej za 2012 rok w wysokości 807 tys. zł.

22. Zapasy

	Stan na dzień	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
Materiały (surowce)	-	3 601
Półprodukty	-	153
	-	3 754

Koszt zapasów ujęty w koszcie własnym sprzedaży wyniósł 13 892 tys. zł (2015 r.: 1 864 tys. zł). W 2016 r. nie były tworzone odpisy aktualizujące wartość zapasów, podobnie jak i w 2015 r.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
<i>Należności krótkoterminowe</i>		
Należności z tytułu dostaw i usług o okresie spłaty do 12 miesięcy	69 669	49 933
w tym:		
- od jednostek powiązanych	2 278	1 571
- od pozostałych jednostek	67 391	48 362
Wycena kontraktów budowlanych	116 022	80 675
Kaucje	3 786	3 044
- do 12 miesięcy	990	1 480
- powyżej 12 miesięcy	2 796	1 564
Odpis aktualizujący wartość należności z tytułu dostaw i usług	(6 857)	(8 681)
	182 620	124 971
Bieżąca należność z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	252
	-	252

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
<i>Pozostałe należności</i>		
VAT do zwrotu z urzędu skarbowego	14 956	6 989
VAT do odliczenia w przyszłym okresie	8 879	12 833
Zaliczki na dostawy	23 711	18 294
w tym:		
- od jednostek powiązanych	23 528	18 111
- od pozostałych jednostek	183	183
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe w budowie	138	17
Należności od pracowników	119	120
Rozliczenia międzyokresowe-gwarancje ubezpieczeniowe	953	435
Rozliczenia międzyokresowe-umowa sponsorska	450	475
Rozliczenia międzyokresowe-pozostałe	662	243
Inne	4	-
	49 872	39 406

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000
		(dane przekształcone)
<i>Należności długoterminowe</i>		
Rozliczenia międzyokresowe z tyt. gwarancji ubezpieczeniowych	2 280	1 207
Ubezpieczenia budowlane	612	35
Inne należności długoterminowe	101	52
	2 993	1 294

Na dzień 31 grudnia 2016 r. łączne przychody ujęte w roku bieżącym oraz w poprzednich latach obrotowych, w związku z niezakończonymi umowami o usługi budowlane na dzień sprawozdawczy wyniosły 570 327 tys. zł (2015 r.: 540 267 tys. zł), natomiast poniesione koszty: 491 506 tys. zł (2015 r.: 468 020 tys. zł). Otrzymane zaliczki z tytułu umów budowlanych zaprezentowano jako pomniejszenie należności z tytułu kontraktów budowlanych w kwocie 6 123 tys. zł (5 579 tys. zł w 2015 r.) i w pozycji zobowiązań w kwocie 4 065 tys. zł (0 zł w 2015 r.).

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000
		(dane przekształcone)
<i>Zmiany w stanie odpisów aktualizujących wartość należności</i>		
Stan odpisów aktualizujących należności na początek okresu	8 681	9 143
Zwiększenia		
- Utworzenie odpisów aktualizujących	356	-
Zmniejszenia		
- Rozwiązanie/wykorzystanie odpisów aktualizujących	(2 180)	(462)
Stan odpisów aktualizujących należności na koniec okresu	6 857	8 681

Analiza wiekowa należności przeterminowanych, ale nie obarczonych utratą wartości

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000
		(dane przekształcone)
Przeterminowane od 1 do 30 dni	10 913	938
Przeterminowane od 31 do 120 dni	10 843	6 121
Przeterminowane powyżej 121 dni	12 340	8 518
	34 096	15 577

24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	14 445	14 337
Lokaty	4 291	4 298
	18 736	18 635

25. Kapitał własny

Struktura własnościowa kapitału i procent posiadanych akcji Spółki.

Akcjonariusz	Ilość akcji na	Wartość nominalna akcji	Udział % w kapitale podstawowym	Udział % w liczbie głosów na
	31.12.2016	PLN'000		31.12.2016
BMMR Investments Sp. z o.o.	7 500 000	375	52,78%	52,78%
Bożena Matyka	2 500 000	125	17,59%	17,59%
Pozostali akcjonariusze	4 210 000	211	29,63%	29,63%
Razem	14 210 000	711	100,00%	100,00%

Jednostką dominującą Grupy najwyższego szczebla jest BMMR Investments Sp. z o.o.

25.1 Kapitał zapasowy

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Kapitał zapasowy	49 668	49 668
Kapitał zapasowy zgodny z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych	237	237
Kapitał zapasowy ponad wymagania Kodeksu Spółek Handlowych – z podziału zysku	2 231	2 231
Kapitał zapasowy ponad wymagania Kodeksu Spółek Handlowych – nadwyżka wartości emisyjnej nad nominalną	47 200	47 200
	49 668	49 668

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

25.2 Akcje zwykłe i akcje uprzywilejowane

Na 31 grudnia 2016 r. zarejestrowany kapitał zakładowy Spółki składał się z 14 210 000 akcji zwykłych. Wartość nominalna wszystkich akcji wynosiła 711 tys. zł (0,05 zł za każdą akcję). Wszystkie wyemitowane akcje były w pełni opłacone. Posiadacze akcji zwykłych są uprawnieni do otrzymywania uchwalonych dywidend oraz mają prawo do jednego głosu na akcję podczas Walnego Zgromadzenia.

W Spółce nie występują akcje uprzywilejowane.

25.3 Dywidendy proponowane przez Zarząd

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2015 r. zostało zatwierdzone w dniu 29.04.2016 r. przez Walne Zgromadzenie, które postanowiło podzielić zysk Spółki w następujący sposób:

- kwotę 5 684 tys. zł przeznaczyć na wypłatę dywidendy w wys. 0,40 zł za jedną akcję,
- pozostałą część zysku Spółki w kwocie 6 032 tys. zł przeznaczyć na kapitał rezerwowy.

Zarząd Spółki rekomenduje przeznaczenie zysku netto za 2016 rok w wysokości 11 589 tys. zł na kapitał rezerwowy.

26. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Natomiast zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

W Spółce nie występuje efekt rozwodnienia zysku na jedną akcję.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
		(dane przekształcone)
Zysk netto	11 589	15 751
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy	11 589	15 751
Liczba akcji zwykłych na koniec okresu obrotowego w tys. szt.	14 210	14 210
Liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowanych do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję w tys. szt.	14 210	14 210
Zysk na jedną akcję (podstawowy) - w zł/akcję	0,82 zł	1,11 zł

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

27. Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Spółki z tytułu kredytów, pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Informacje odnośnie ekspozycji Spółki na ryzyko kursowe, ryzyko stopy procentowej i ryzyko płynności przedstawia nota 31.4, 31.6 i 31.7.

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Zobowiązania długoterminowe		
Zabezpieczone kredyty i pożyczki	15 801	21 438
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych (zabezpieczone)	-	15 840
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	152	205
Gwarancje bankowe	101	49
	16 054	37 532
Zobowiązania krótkoterminowe		
Krótkoterminowa część zabezpieczonych na majątku kredytów	172 383	45 287
Krótkoterminowa część kredytów zabezpieczonych w inny sposób	6 915	46 499
Zobowiązania z tytułu dłużnych papierów wartościowych	-	240
Krótkoterminowa część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	249	530
Gwarancje bankowe	218	57
Zobowiązania z tytułu faktoringu	1 843	-
Kontrakty terminowe forward	397	337
	182 005	92 950

Spółka w dniu 17 kwietnia 2014 r. dokonała emisji dłużnych papierów wartościowych w ilości 20 tys. sztuk obligacji „serii B” o wartości nominalnej 1 tys. zł za 1 sztukę. Wartość emisji wyniosła 20 000 tys. zł. Okres zapadalności wynosił 3 lata. Obligacje zostały opłacone w wysokości: 10 160 tys. zł poprzez potrącenie wierzytelności inwestora w stosunku do Emitenta w tej samej wysokości, wynikającej z nabycia przez Emitenta od inwestora celem umorzenia obligacji własnych Emitenta „serii A”, wyemitowanych w dniu 21 listopada 2012 r. w liczbie 10 tys. sztuk, o wartości nominalnej 1 tys. zł każda; na wierzytelność tą składała się suma 10 000 tys. zł stanowiąca wartość nominalną obligacji serii A oraz suma 160 tys. zł stanowiąca odsetki za część okresu odsetkowego, tj. od dnia 21 lutego 2014 r. do dnia emisji oraz opłacone w wysokości 9 840 tys. zł poprzez wpłatę na rachunek bankowy prowadzony dla Oferującego.

Spółka w dniu 15 lipca 2015 r. wykupiła 2 tys. szt. obligacji na łączną kwotę 2 000 tys. zł oraz w dniu 19 października 2015 r. Spółka wykupiła kolejne 2 tys. szt. obligacji również na łączną kwotę 2 000 tys. zł. Spółka w dniu 13 stycznia 2016 roku wykupiła 16 tys. szt. obligacji na łączną kwotę 16 000 tys. zł.

Kredyty bankowe są zabezpieczone nieruchomościami i udziałem w prawie wieczystego użytkowania – wartość hipotek 197 501 tys. zł i 6 191 tys. EUR (2015 r.: 92 325 tys. zł i 7 391 tys. EUR), zastawami rejestrowymi na maszynach i urządzeniach, rachunkach bankowych oraz udziałach jednostek zależnych o wartości 108 844 tys. zł (2015 r.: 48 844 tys. zł) oraz przewłaszczeniem zapasów oraz rzeczowych aktywów trwałych w wartości 3 596 tys. zł (2015 r.: 3 596 tys. zł i 51 tys. EUR).

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Kredyty i pożyczki długoterminowe		
Przypadające do spłaty:		
od 1 roku do 5 lat	9 390	11 972
powyżej 5 lat	6 411	9 466
	15 801	21 438

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu		Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu		Bieżąca wartość przyszłych minimalnych płatności z tytułu leasingu	
	31.12.2016 PLN'000	Odsetki 31.12.2016 PLN'000	31.12.2016 PLN'000	Przyszłe minimalne płatności z tytułu leasingu 31.12.2015 PLN'000	Odsetki 31.12.2015 PLN'000	31.12.2015 PLN'000
Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego						
Do roku	258	9	249	552	22	530
1 do 5 lat	153	1	152	210	5	205
Powyżej 5 lat	-	-	-	-	-	-
Ogółem	411	10	401	762	27	735

Wartość księgowa rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000
Wartość księgowa rzeczowych aktywów trwałych na podstawie umów leasingu finansowego		
Grunty	-	-
Urządzenia techniczne i maszyny	-	180
Środki transportu	365	491
Razem	365	671

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Wartość księgowa rzeczowych aktywów trwałych nabytych na podstawie umów leasingu finansowego w trakcie roku

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000
Wartość księgowa rzeczowych aktywów trwałych nabytych na podstawie umów leasingu finansowego w trakcie roku		
Grunty	-	-
Urządzenia techniczne i maszyny	-	-
Środki transportu	202	387
Razem	202	387

Poniżej została zaprezentowana wartość początkowa na dzień sprawozdawczy rzeczowych aktywów trwałych, które Spółka nabyła w trakcie roku obrotowego:

Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych nabytych na podstawie umów leasingu finansowego w trakcie roku

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000
Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych nabytych na podstawie umów leasingu finansowego w trakcie roku		
Grunty	-	-
Urządzenia techniczne i maszyny	-	-
Środki transportu	264	512
Razem	264	512

28. Rezerwy

	Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne PLN'000	Razem PLN'000
Stan na dzień 1 stycznia 2015 roku	74	74
Utworzenie	68	68
Rozwiązanie	(74)	(74)
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku	68	68
Część długoterminowa	66	66
Część krótkoterminowa	2	2
Stan na 1 stycznia 2016 roku	68	68
Utworzenie	103	103
Rozwiązanie	(68)	(68)
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	103	103
Część długoterminowa	101	101
Część krótkoterminowa	2	2

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Założenia aktuarialne

	31.12.2016	31.12.2015
Stopa dyskontowa	3,55%	3,18%
Przyszły wzrost wynagrodzeń	2,50%	2,50%
Stopa inflacji	2,50%	2,50%

29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wymagalne do 12 miesięcy	79 734	71 124
w tym:		
- wobec jednostek powiązanych	52 864	61 891
- wobec pozostałych jednostek	26 870	9 233
Przychody przyszłych okresów z tytułu wyceny kontraktów budowlanych	182	3 276
Kaucje otrzymane wymagalne powyżej 12 miesięcy	1 507	841
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - razem	81 423	75 241
Bieżące zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	33
	-	33
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów	981	1 167
w tym:		
- od jednostek powiązanych	-	89
- od pozostałych jednostek	981	1 078
Zobowiązania budżetowe inne niż podatek dochodowy od osób prawnych	705	780
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	407	485
Inne	21	9
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe - razem	2 114	2 441

Wartość przychodów przyszłych okresów z tytułu wyceny umów budowlanych wyniosła na 31 grudnia 2016 r.: 182 tys. zł oraz na 31 grudnia 2015 r. 3 276 tys. zł i została zaprezentowana jako zobowiązania handlowe.

Ekspozycja na ryzyko walutowe oraz ryzyko związane z płynnością w odniesieniu do zobowiązań została przedstawiona w notach 31.4 i 31.6.

30. Instrumenty finansowe

	Stan na 31.12.2016 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Wartość księgowa kategorii i klas aktywów finansowych:		
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przeznaczone do obrotu (forwardy per saldo)	-	-
Pożyczki i należności, w tym:		
(i) Należności z tytułu dostaw i usług	62 812	41 252
(ii) Lokaty i depozyty	4 291	4 298
(iii) Pozostałe pożyczki i należności finansowe	13 598	6 999
- Nabyte obligacje, weksle, bony	-	-
- Pożyczki udzielone	13 598	6 999
(iv) Pozostałe należności finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	3 786	3 044
Pożyczki i należności, razem	84 487	55 593
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 736	18 635
	Stan na 31.12.2016 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Wartość księgowa kategorii i klas zobowiązań finansowych:		
Instrumenty zabezpieczające	397	337
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu:		
(i) Oprocentowane kredyty i pożyczki	195 099	113 224
(ii) Wyemitowane obligacje	-	16 080
(iii) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	79 734	71 124
(iv) Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	1 507	841
(v) Zobowiązania z tytułu faktoringu	1 843	-
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, razem	278 183	201 269
(i) Zobowiązania z tytułu leasingu i umów dzierżawy z opcją zakupu	401	735
Zobowiązania wyłączone z zakresu MSR 39, razem	401	735

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybkość zapadalności tych instrumentów,
- należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe. Spółka dokonuje wyceny długoterminowych kredytów bankowych w oparciu o ich skorygowaną cenę nabycia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na głównie zmienny charakter ich oprocentowania,
- instrumenty pochodne walutowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Na dzień bilansowy Spółka nie posiada aktywów dostępnych do sprzedaży. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

- Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,
- Poziom 2 - wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalane są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),
- Poziom 3 - wartość godziwa nie opierająca się o obserwowalne dane rynkowe.

	Stan na dzień 31.12.2016			Razem
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Instrumenty zabezpieczające - zobowiązania	-	397	-	397
	Stan na dzień 31.12.2015			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Instrumenty zabezpieczające - zobowiązania	-	337	-	337

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

31. Zarządzanie ryzykiem finansowym

31.1 Wprowadzenie

Spółka jest narażona na następujące rodzaje ryzyka wynikające z korzystania z instrumentów finansowych:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko rynkowe.

Nota przedstawia informacje na temat ekspozycji Spółki na dany rodzaj ryzyka, cele, zasady oraz procedury pomiaru i zarządzania ryzykiem przyjęte przez Spółkę, jak też informacje o zarządzaniu kapitałem przez Spółkę.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń i posiada wdrożoną politykę zarządzania ryzykiem finansowym, politykę rachunkowości zabezpieczeń oraz procedury operacyjne zarządzania ryzykiem finansowym.

31.2 Podstawowe zasady zarządzania ryzykiem

Zarząd jednostki ponosi odpowiedzialność za ustanowienie i nadzór nad zarządzaniem ryzykiem finansowym Spółki VISTAL Gdynia S.A.

Zasady zarządzania ryzykiem przez Spółkę mają na celu identyfikację, ocenę, analizę ryzyk na które Spółka jest narażona jak również kontrolę podjętych działań. Przeprowadzona identyfikacja oraz analiza stanowi podstawę do podjęcia decyzji o najefektywniejszej metodzie ograniczenia ryzyka do dopuszczalnych poziomów określonych przez Zarząd Spółki. Zasady zarządzania ryzykiem i systemy podlegają regularnym przeglądom w celu uwzględnienia zmiany warunków rynkowych i zmian w działalności Spółki. Kontrola efektywności podjętych działań umożliwia doskonalenie metod zarządzania ryzykiem ograniczających możliwość wystąpienia negatywnych skutków dla Spółki. System zarządzania ryzykiem w Spółce opiera się na aktywnym podejściu do przyczyn wystąpienia negatywnych zdarzeń poprzez działania prewencyjne, transfer ryzyka na instytucje ubezpieczeniowe, hedging, dywersyfikację bądź w określonych przypadkach retencję ryzyka.

31.3 Ryzyko kredytowe

Zarząd jednostki stosuje politykę kredytową, zgodnie z którą ekspozycja na ryzyko kredytowe jest monitorowana na bieżąco. Ocena wiarygodności kredytowej jest przeprowadzana w stosunku do wszystkich klientów wymagających kredytowania powyżej określonej kwoty. Spółka nie wymaga zabezpieczenia majątkowego od swoich klientów w stosunku do aktywów finansowych.

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością nie wywiązania się kontrahenta lub emitenta instrumentu finansowego ze zobowiązań wynikających z zawartej umowy bądź transakcji. Spółka zawiera transakcje walutowe zarówno spotowe jak i terminowe z bankami o wysokiej wiarygodności w ramach przyznanych limitów. Ryzyko nie wywiązania się przez Bank z podjętych zobowiązań jest znikome. Wszystkie transakcje walutowe zawierane są zgodnie z wdrożonymi procedurami operacyjnymi zarządzania ryzykiem finansowym.

W przypadku należności z tytułu dostaw i usług Spółka prowadzi działania prewencyjne i na bieżąco windykuje wymagalne wierzytelności. Spółka korzysta z możliwości transferu ryzyka poprzez żądanie dostarczenia od kontrahentów odpowiednich zabezpieczeń kontraktowych w formie gwarancji zwrotu zaliczki, gwarancji należytego wykonania oraz usunięcia wad bądź gwarancji płatności. W ramach monitoringu wiarygodności kredytowej kontrahentów Spółka korzysta z wywiadowni gospodarczych umożliwiających prawidłową ocenę kredytową dostawców i odbiorców.

Na koniec okresu sprawozdawczego ponad 83% należności z tytułu pożyczek i należności z tytułu dostaw i usług była nieprzeterminowana. W związku z powyższym ryzyko kredytowe Spółki kształtuje się na niskim poziomie.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Na dzień sprawozdawczy, poza poniższymi informacjami, nie występowała znacząca koncentracja ryzyka kredytowego. Wartość księgową każdego aktywa finansowego, również pochodnych instrumentów finansowych, przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe.

	Stan na dzień	
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Pozycje aktywów bieżących		
Należności handlowe	182 620	124 971
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 736	18 635

Należności od 2 największych odbiorców Spółki wynoszą 20 941 tys. zł na dzień 31 grudnia 2016 r. (2015 r.: 13 503 tys. zł).

Odpisy aktualizujące

Struktura wiekowa pożyczek i należności z tytułu dostaw i usług na koniec okresu sprawozdawczego przedstawia się następująco:

	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość netto
	31.12.2016 PLN'000	31.12.2016 PLN'000	31.12.2016 PLN'000
Niewymagalne	162 122	-	162 122
Przeterminowane od 0 do 30 dni	10 913	-	10 913
Przeterminowane od 31 do 120 dni	10 843	-	10 843
Przeterminowane od 121 do 365 dni	3 061	-	3 061
Przeterminowane powyżej 1 roku	16 136	(6 857)	9 279
	203 075	(6 857)	196 218

	Wartość brutto	Odpis aktualizujący	Wartość netto
	31.12.2015 PLN'000	31.12.2015 PLN'000	31.12.2015 PLN'000
	(dane przekształcone)		
Niewymagalne	116 393	-	116 393
Przeterminowane od 0 do 30 dni	938	-	938
Przeterminowane od 31 do 120 dni	6 121	-	6 121
Przeterminowane od 121 do 365 dni	1 588	-	1 588
Przeterminowane powyżej 1 roku	15 611	(8 681)	6 930
	140 651	(8 681)	131 970

Zmiany odpisów aktualizujących wartość należności zostały zaprezentowane w nocie 23.

31.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności w przypadku instrumentów finansowych związane jest z brakiem możliwości obrotu bądź jego znacznego ograniczenia co sprawia, że nie mogą być kupione lub sprzedane w dowolnym czasie lub cena po jakiej zostanie zrealizowana transakcja w istotny sposób odbiega od ceny, która mogłaby zostać uzyskana na w pełni płynnym rynku.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Ryzyko płynności związane jest również z wystąpieniem trudności w spełnieniu przez Spółkę obowiązków związanych ze zobowiązaniami finansowymi, które rozliczane są w drodze wydania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych. Zarządzanie płynnością polega na zapewnianiu, w możliwie najwyższym stopniu, aby Spółka zawsze posiadała płynność wystarczającą do regulowania wymagalnych zobowiązań, zarówno w normalnej jak i kryzysowej sytuacji, bez narażania na niedopuszczalne straty lub podważenie reputacji Spółki. Spółka utrzymuje płynność finansową dzięki wysokiej ściągłości należności oraz dysponowaniu odpowiednimi rezerwami pieniężnymi w ramach przyznanych limitów kredytowych zarówno w formie kredytów w rachunkach jak i linii odnawialnych.

Spółka posiada szereg zawartych umów kredytowych w Bankach, w części z nich znajdują się zapisy o wskaźnikach finansowych jakie Spółka powinna utrzymywać w trakcie ich obowiązywania. Wskaźniki dotyczą dozwolonego poziomu wypłacanej dywidendy, wskaźnika będącego stosunkiem zadłużenia netto do EBITDA, wskaźnika będącego stosunkiem kapitałów własnych do aktywów ogółem, wskaźnika będącego stosunkiem kapitału stałego do aktywów trwałych, wskaźnika zdolności obsługi zadłużenia (DSCR) oraz rentowności sprzedaży netto. Na 31.12.2016 r. Spółka nie spełniała wskaźnika zadłużenia netto do EBITDA oraz wskaźnika będącego stosunkiem kapitału stałego do aktywów trwałych w ramach umów kredytowych zawartych z ING Bankiem Śląskim S.A. oraz wskaźnika zdolności obsługi zadłużenia (DSCR) w ramach umów zawartych z Credit Agricole Bank Polska S.A. Banki zostały poinformowane i przyjęły do wiadomości możliwość okresowego niespełnienia wskaźników finansowych na dzień 31.12.2016 r. w związku ze zwiększonym zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy.

W związku z powyższym Spółka ujęła zobowiązania z tytułu inwestycyjnych kredytów długoterminowych udzielonych przez Credit Agricole Bank Polska S.A. w kwocie 15 878 tys. zł w zobowiązaniach krótkoterminowych, uzyskując jednocześnie pisemną zgodę Banku w dniu 28.03.2017 r. na utrzymywanie wskaźnika DSCR na poziomie poniżej 2 za rok obrotowy 2016. Zobowiązania z tytułu kredytów krótkoterminowych udzielonych przez ING Bank Śląski S.A. również zostały ujęte w zobowiązaniach krótkoterminowych. Weryfikacja wskaźnika następuje w okresach rocznych na podstawie badanych rocznych jednostkowych sprawozdań finansowych Spółki.

Spółka posiada ugruntowaną pozycję na rynku. Bieżącą działalność operacyjną finansuje głównie z wpływów z tytułu umów budowlanych będąc generalnym wykonawcą i podwykonawcą mianowanym oraz z prac wykonywanych w segmencie „Marine & Offshore” dla zagranicznych kontrahentów. W zależności od udziału segmentów operacyjnych „Infrastruktura” oraz „Marine & Offshore” Grupa realizuje łącznie od 70-90% miesięcznych wpływów na tych segmentach. Mając na względzie powyższe oraz generowany dodatni wynik finansowy istotne ryzyko utraty płynności nie występuje.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Poniżej prezentowane są umowne terminy płatności zobowiązań finansowych.

	Wartość księgowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	Do 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku	279 768	280 337	246 420	20 322	13 595
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne					
Kredyty bankowe zabezpieczone*	195 030	195 666	163 341	19 057	13 268
Kredyty w rachunku bieżącym	69	69	69	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	82 425	82 358	80 918	1 113	327
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	401	401	249	152	-
Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego	1 843	1 843	1 843	-	-

* Zobowiązania Spółki z tytułu inwestycyjnych kredytów długoterminowych udzielonych przez Credit Agricole Bank Polska SA zostały zaprezentowane w powyższej tabeli zgodnie z umownymi harmonogramami ich spłaty, tj. do 1 roku 2 415 tys. zł, 1-5 lat - 9 285 tys. zł i powyżej 5 lat – 6 593 tys. zł. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania te zostały zaprezentowane w pozycji krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe.

	Wartość księgowa	Przepływy pieniężne wynikające z umowy	Do 1 roku	1-5 lat	Powyżej 5 lat
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku (dane przekształcone)	206 456	207 410	168 133	29 433	9 844
Zobowiązania finansowe inne niż instrumenty pochodne					
Kredyty bankowe zabezpieczone	113 179	114 035	91 741	12 450	9 844
Kredyty w rachunku bieżącym	45	45	45	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	76 417	76 515	75 577	938	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	735	735	530	205	-
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	16 080	16 080	240	15 840	-

31.5 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe to ryzyko, że wahania ceny instrumentu finansowego wynikające ze zmiany czynników rynkowych (takich jak stopy procentowe, kursy walutowe, indeksy giełdowe) będą wpływać negatywnie na wycenę instrumentu i co za tym idzie na wyniki finansowe Spółki.

Celem strategicznym procesu zarządzania ryzykiem jest ograniczenie wpływu ryzyka finansowego na wynik finansowy Spółki lub spółek zależnych z Grupy Kapitałowej poprzez zawieranie pochodnych transakcji zabezpieczających, powiązanych z ekspozycją na ryzyko finansowe, spełniających wyszczególnione w Polityce Zarządzania Ryzykiem Finansowym wymagania. Aby dokonać transferu innych ryzyk rynkowych Spółka wykorzystuje ubezpieczenia gospodarcze oraz zabezpieczenia kontraktowe minimalizując wpływ czynników rynkowych. Zarządzanie ryzykiem finansowym umożliwia osiągnięcie założonych poziomów rentowności prowadzonej działalności, osiągnięcie założonego stopnia minimalizacji wrażliwości wyniku finansowego na

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

ryzyko, dostosowanie działalności finansowej do zmian otoczenia ekonomicznego. Celami krótkoterminowymi procesu zarządzania ryzykiem są: poprawna identyfikacja i prognozowanie ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka finansowego, redukcja ryzyka operacyjnego, związanego z wyznaczaniem ekspozycji, zawieraniem transakcji, pozyskiwaniem informacji rynkowej, minimalizacja kosztów zawierania transakcji pochodnych.

31.6 Ryzyko walutowe

Spółka jest narażona na ryzyko walutowe w związku z transakcjami sprzedaży, zakupu oraz kredytami, które są wyrażone w walucie innej niż waluta funkcjonalna Spółki, tj. PLN. Transakcje te są wyrażane głównie w EUR. W zarządzaniu ryzykiem walutowym Spółka określa ekspozycję netto uwzględniając wpływy walutowe związane z realizacją przychodów z kontraktów realizowanych dla odbiorców zewnętrznych oraz wydatkami w walucie związanymi z obsługą zobowiązań kredytowych oraz handlowych.

Spółka zabezpiecza ekspozycję netto kontraktów, z których będzie uzyskiwać przychody w walucie obcej. Stosuje do tego proste kontrakty walutowe forward. Każde zlecenie jest zabezpieczane indywidualnie w zależności od harmonogramu płatności. Harmonogram płatności uzależnia liczbę zawartych transakcji i ich okres zapadalności. W momencie podpisania kontraktu, wartość kontraktu z uwzględnieniem harmonogramu płatności zabezpieczana jest krótkimi pozycjami na walutowych kontraktach forward. Przepływy z podpisanych umów są pewne (w przypadku wystąpienia prac dodatkowych nie uwzględnionych w obmiarze, stosowana jest cena jednostkowa) a w przypadku podjęcia współpracy z nowymi kontrahentami uzyskiwane są bankowe gwarancje płatności. Co do zasady termin zapadalności kontraktu terminowego nie przekracza 12 miesięcy. Spółka nie korzysta z instrumentów innych niż walutowe instrumenty bazowe. Zawarte instrumenty zabezpieczające przyszły przepływy są objęte rachunkowością zabezpieczeń.

Poniżej zaprezentowano analizę wrażliwości wyniku finansowego na zmianę wartości należności i zobowiązań handlowych wyrażonych w walutach obcych przy zmianie kursu walutowego o 15%, przy założeniu braku zabezpieczeń poprzez instrumenty finansowe.

Ryzyko walutowe

Rok zakończony 31.12.2016 roku	Wartość narażona na ryzyko	Kurs na dzień sprawozdawczy	Wartość narażona na ryzyko	+ 15%	- 15%
	WALUTA'000		PLN'000	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania handlowe w NOK	86	0,4868	42	(6)	6
Zobowiązania handlowe w EUR	477	4,4240	2 110	(317)	317
Zobowiązania handlowe w SEK	226	0,4619	104	(16)	16
Zobowiązania handlowe w DKK	2	0,5951	1	-	-
Zobowiązania handlowe w GBP	4	5,1445	21	(3)	3
Aktywa handlowe w SEK	5 185	0,4619	2 395	359	(359)
Aktywa handlowe w EUR	6 290	4,4240	27 827	4 174	(4 174)
Aktywa handlowe w DKK	14	0,5951	8	1	(1)
Środki pieniężne w EUR	382	4,4240	1 690	(254)	254
Środki pieniężne w NOK	40	0,4868	19	(3)	3
Środki pieniężne w DKK	1	0,5951	1	-	-
Kredyty bankowe w EUR	6 090	4,4240	26 942	(4 041)	4 041
				(106)	106

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Rok zakończony 31.12.2015 roku (dane przekształcone)	Wartość narażona na ryzyko	Kurs na dzień sprawozdawczy	Wartość narażona na ryzyko	+ 15%	- 15%
	WALUTA'000		PLN'000	PLN'000	PLN'000
Zobowiązania handlowe w NOK	3	0,4431	1	-	-
Zobowiązania handlowe w EUR	777	4,2615	3 311	(497)	497
Zobowiązania handlowe w SEK	265	0,4646	123	(18)	18
Zobowiązania handlowe w GBP	4	5,7862	23	(3)	3
Aktywa handlowe w SEK	3 349	0,4646	1 556	233	(233)
Aktywa handlowe w EUR	3 622	4,2615	15 435	2 315	(2 315)
Zobowiązania z tytułu kontraktów terminowych forward w EUR	8 757	4,2615	37 318	(5 598)	5 598
Zobowiązania z tytułu kontraktów terminowych forward w SEK	59 453	0,4646	27 622	(4 143)	4 143
Zobowiązania z tytułu kontraktów terminowych forward w USD	3 039	3,9011	11 855	(1 778)	1 778
Środki pieniężne w EUR	2 965	4,2615	12 635	(1 895)	1 895
Środki pieniężne w NOK	1	0,4431	1	-	-
Środki pieniężne w DKK	1	0,5711	1	-	-
Kredyty bankowe w EUR	3 214	4,2615	13 698	(2 054)	2 054
				(13 438)	13 438

Poniższa tabela przedstawia szczegóły dotyczące wyceny walutowych kontraktów forward niezrealizowanych na dzień sporządzenia jednostkowego sprawozdania finansowego:

	Wartość oczekiwanych przepływów pieniężnych	
	Stan na 31.12.2016 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych		
<u>Sprzedż waluty EUR</u>		
do 3 miesięcy	76	204
3 do 6 miesięcy	11	95
6 do 12 miesięcy	287	(48)
pow. 12 miesięcy	123	-
<u>Sprzedż waluty SEK</u>		
do 3 miesięcy	(70)	32
3 do 6 miesięcy	(16)	(9)
6 do 12 miesięcy	-	8
pow. 12 miesięcy	-	24
<u>Sprzedż waluty USD</u>		
do 3 miesięcy	-	15
3 do 6 miesięcy	-	8
6 do 12 miesięcy	-	8
Zobowiązania	411	337
Zabezpieczenie stopy procentowej		
<u>IRS w walucie EUR</u>		
pow. 12 miesięcy	(14)	-
	(14)	-
Razem zobowiązania	397	337

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

31.7 Ryzyko stopy procentowej

Spółka korzysta z szeregu odnawialnych oraz nieodnawialnych kredytów udzielonych zarówno w EUR jak i w PLN. Ryzyko stopy procentowej odnosi się zarówno do krótkoterminowych (1M, 3M) notowań WIBOR oraz EURIBOR. Udzielone limity kredytowe oraz kredyty inwestycyjne posiadają oprocentowanie zmienne w oparciu o stawkę WIBOR/EURIBOR powiększoną o stałą marżę. Spółka dokonuje retencji ryzyka stopy procentowej ze względu na niemożność efektywnego zabezpieczenia stopy procentowej kredytów obrotowych charakteryzujących się dużą zmiennością salda zadłużenia w ciągu roku obrotowego.

Poniżej zaprezentowano analizę wrażliwości wyniku finansowego na zmianę stóp procentowych o 50 p.b., dla zobowiązań o charakterze kredytowym o oprocentowaniu zmiennym. W tabeli przedstawiony został wpływ wzrostu lub spadku stóp procentowych na wynik finansowy, przy czym wartości w nawiasach reprezentują spadek zysku brutto, a wartości bez nawiasów wzrost zysku brutto. Analizie wrażliwości poddano jedynie te zobowiązania o charakterze kredytowym, które są wrażliwe na zmiany stóp procentowych tj. są oprocentowane stawką WIBOR/EURIBOR + marża.

Rok zakończony 31.12.2016 roku	Wartość	+ 50 p.b.	- 50 p.b.
	narażona na ryzyko PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kredyty bankowe długoterminowe	15 801	(79)	79
Kredyty bankowe krótkoterminowe	179 298	(896)	896
Leasing finansowy	401	(2)	2
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 736	94	(94)
Zobowiązania z tytułu faktoringu odwrotnego	1 843	(9)	9
		(892)	892

Rok zakończony 31.12.2015 roku (dane przekształcone)	Wartość	+ 50 p.b.	- 50 p.b.
	narażona na ryzyko PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kredyty bankowe długoterminowe	21 438	(107)	107
Kredyty bankowe krótkoterminowe	91 786	(459)	459
Leasing finansowy	735	(4)	4
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 635	93	(93)
Dłużne papiery wartościowe krótkoterminowe	16 080	(80)	80
		(557)	557

Przyjmując saldo kredytów długo i krótkoterminowych na dzień sprawozdawczy, na skutek wzrostu stopy procentowej o 100 p.b. koszt kredytu wzrósłby o 1 784 tys. zł (na 31.12.2015 r. koszt kredytu wzrósłby o 1 114 tys. zł).

Wartości godziwe

Bieżąca wartość księgowa aktywów finansowych nie odbiega znacząco od ich wartości godziwej z uwagi na krótki termin wymagalności. Aktywa finansowe oprocentowane są wg stałej stopy procentowej.

Zobowiązania finansowe z tytułu długoterminowych kredytów bankowych wyceniane są wg skorygowanej ceny nabycia, a ich oprocentowanie ma charakter zmienny oparte o stopy WIBOR/EURIBOR powiększone o stałą marżę.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

32. Należności i zobowiązania warunkowe, poręczenia i gwarancje

Spółka wystawiła jednostkom niepowiązanym gwarancje w łącznej kwocie 86 948 tys. zł, 5 617 tys. EUR, 18 494 tys. SEK, 109 tys. NOK oraz 280 tys. DKK na 31.12.2016 r. (2015 r.: 37 705 tys. zł, 4 247 tys. EUR, 7 341 tys. SEK, 109 tys. NOK).

Spółka udzieliła jednostkom niepowiązanym poręczeń z tytułu zaciągniętych przez jednostki powiązane kredytów, leasingów, linii gwarancyjnych i umów handlowych w łącznej kwocie 57 202 tys. zł oraz 36 357 tys. EUR:

- na rzecz Vistal Construction Sp. z o.o. w wysokości 5 000 tys. zł;
- na rzecz Vistal Offshore Sp. z o.o. w wysokości 32 979 tys. zł i 35 652 tys. EUR;
- na rzecz Vistal Eko Sp. z o.o. w wysokości 4 650 tys. zł;
- na rzecz Vistal Ocynkownia Sp. z o.o. w wysokości 6 420 tys. zł;
- na rzecz Vistal Pref Sp. z o.o. w wysokości 4 573 tys. zł i 705 tys. EUR;
- na rzecz Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o. w wysokości 2 080 tys. zł;
- na rzecz Vistal Marine Sp. z o.o. w wysokości 1 500 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Spółka Vistal Gdynia SA posiadała należności warunkowe z tytułu udzielonych poręczeń przez podmioty:

- niepowiązane - w wysokości 113 350 tys. zł;
- powiązane - w wysokości 86 500 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. Vistal Gdynia SA posiadała należności warunkowe z tytułu udzielonych przez podmioty niepowiązane:

- gwarancji należytego wykonania lub rękojmi w wysokości 2 493 tys. zł;
- gwarancji zwrotu zaliczki 141 tys. EUR.

33. Transakcje z podmiotami powiązanymi

33.1 Transakcje z podmiotami powiązanymi kapitałowo

Vistal Gdynia SA jest Jednostką Dominującą Grupy, która posiada (bezpośrednio lub pośrednio) kontrolę nad wszystkimi podmiotami należącymi do Grupy.

Wzajemne transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi są zawierane na warunkach rynkowych i dotyczą głównie świadczenia usług budowlano-montażowych, najmu ruchomości i nieruchomości oraz sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Sprzedaż

	12 miesięcy zakończone 31.12.2016 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Vistal Construction Sp. z o.o.	2 679	7 551
Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.	138	138
Vistal Ocynkownia Sp. z o.o.	350	388
Vistal Infrastructure Sp. z o.o. (dawniej Vistal Wind Power Sp. z o.o.)	398	37
Vistal Offshore Sp. z o.o.	2 821	1 458
Vistal Eko Sp. z o.o.	1 599	851
Vistal Pref Sp. z o.o.	2 963	2 395
Marsing Investments 2 Sp. z o.o. (dzień sprzedaży Spółki 07.06.2016)	-	79
Vistal Marine Sp. z o.o.	107	20
Vistal AB	3	13
	11 058	12 930

W powyższej tabeli w przychodach ze sprzedaży ujęto dywidendy od Vistal Construction Sp. z o.o. (2016 r.: 2 612 tys. zł; 2015 r.: 6 156 tys. zł), Vistal Eko Sp. z o.o. (2016 r.: 821 tys. zł; 2015 r.: 538 tys. zł), Vistal Pref Sp. z o.o. (2016 r.: 1 027 tys. zł; 2015 r. 416 tys. zł).

Zakupy

	Koszty 12 miesięcy zakończone 31.12.2016 PLN'000	Rzeczowe aktywa trwale 12 miesięcy zakończone 31.12.2016 PLN'000	Koszty 12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	Rzeczowe aktywa trwale 12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000 (dane przekształcone)
Vistal Construction Sp. z o.o.	58 946	-	75 692	125
Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.	326	-	130	-
Vistal Ocynkownia Sp. z o.o.	433	-	-	-
Vistal Infrastructure Sp. z o.o. (dawniej Vistal Wind Power Sp. z o.o.)	7 181	2 273	144	-
Vistal Offshore Sp. z o.o.	162 864	6	160 022	173
Vistal Eko Sp. z o.o.	19 240	-	19 464	-
Vistal Pref Sp. z o.o.	21 344	1 478	11 166	6 143
Marsing Investments 2 Sp. z o.o. (dzień sprzedaży Spółki 07.06.2016)	-	-	688	-
Vistal Marine Sp. z o.o.	9 366	-	2 060	-
Vistal AB	421	-	559	-
	280 121	3 757	269 925	6 441

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Należności

	<u>Z tytułu dostaw i usług</u>	<u>Udzielone pożyczki</u>	<u>Z tytułu dostaw i usług</u>	<u>Udzielone pożyczki</u>
	Należności	Należności	Należności	Należności
	Stan na dzień 31.12.2016	Stan na dzień 31.12.2016	Stan na dzień 31.12.2015	Stan na dzień 31.12.2015
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
	(dane przekształcone)			
Vistal Construction Sp. z o.o.	1 693	-	22	-
Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.	7	-	61	506
Vistal Ocynkownia Sp. z o.o.	46	1 175	187	1 750
Vistal Infrastructure Sp. z o.o. (dawniej Vistal Wind Power Sp. z o.o.)	55	-	1	797
Vistal Offshore Sp. z o.o.	18 356	10 039	17 946	-
Vistal Eko Sp. z o.o.	564	1 609	829	2 022
Vistal Pref Sp. z o.o.	5 134	739	598	1 594
Marsing Investments 2 Sp. z o.o. (dzień sprzedaży Spółki 07.06.2016)	-	-	12	-
Vistal Marine Sp. z o.o.	13	-	15	-
Vistal AB	11	-	11	-
	25 879	13 562	19 682	6 669

Zobowiązania

	<u>Z tytułu dostaw i usług</u>	<u>Pożyczki otrzymane</u>	<u>Z tytułu dostaw i usług</u>	<u>Pożyczki otrzymane</u>
	Zobowiązania	Zobowiązania	Zobowiązania	Zobowiązania
	Stan na dzień 31.12.2016	Stan na dzień 31.12.2016	Stan na dzień 31.12.2015	Stan na dzień 31.12.2015
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
	(dane przekształcone)			
Vistal Construction Sp. z o.o.	21 904	-	12 796	-
Vistal Stocznia Remontowa Sp. z o.o.	52	-	4	-
Vistal Ocynkownia Sp. z o.o.	-	-	-	-
Vistal Infrastructure Sp. z o.o. (dawniej Vistal Wind Power Sp. z o.o.)	4 203	-	93	-
Vistal Offshore Sp. z o.o.	19 604	-	39 144	-
Vistal Eko Sp. z o.o.	2 158	-	2 656	-
Vistal Pref Sp. z o.o.	4 903	-	5 079	-
Marsing Investments 2 Sp. z o.o. (dzień sprzedaży Spółki 07.06.2016)	-	-	110	-
Vistal Marine Sp. z o.o.	40	-	2 060	-
Vistal AB	-	-	38	-
	52 864	-	61 980	-

Nie wystąpiły transakcje z jednostkami powiązаныmi przeprowadzone na warunkach innych niż rynkowe. Wszystkie nierozliczone salda z jednostkami powiązаныmi są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty i mają być uregulowane terminowo w okresie do dwóch miesięcy od dnia zakończenia okresu sprawozdawczego. Żadne z sald nie jest zabezpieczone. Spółka nie tworzy odpisów na należności od jednostek powiązanych.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

33.2 Transakcje z jednostkami powiązanymi osobowo

	Rok zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
VISTEEL Sp. z o.o.		
Sprzedaż	1 579	1 719
Zakupy	52	599
Zakupy rzeczowych aktywów trwałych	-	121

	Stan na	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
VISTEEL Sp. z o.o.		
Należności	1 566	162
Odpis aktualizujący należności	-	(161)
Zobowiązania	47	361

	Stan na	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
Vistal Budownictwo Inżynieryjne Sp. z o.o.		
Należności	1 962	1 962
Odpis aktualizujący należności	(1 962)	(1 962)

	Rok zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
AVAL CONSULT Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów		
Zakupy	102	103

	Stan na	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
AVAL CONSULT Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów		
Zobowiązania	10	10

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

34. Transakcje z przedstawicielami kluczowego kierownictwa

Wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Wynagrodzenie kluczowych członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki kształtowało się w sposób następujący:

	Rok zakończony	
	31.12.2016	31.12.2015
	PLN'000	PLN'000
Wynagrodzenie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki		
Wynagrodzenia	4 062	3 758
	4 062	3 758

Pozostałe transakcje

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku Spółka nie zawierała żadnych transakcji z akcjonariuszami większościowymi Jednostki Dominującej.

35. Połączenie jednostek pod wspólną kontrolą i przekształcenie danych porównawczych

W dniu 8 czerwca 2016 roku zostało zarejestrowane połączenie Vistal Gdynia SA (spółka przejmująca) ze spółkami Holby Investments Sp. z o.o. oraz Marsing Investments Sp. z o.o. (spółki przejmowane). Połączenie nastąpiło poprzez przeniesienie całego majątku spółek przejmowanych na Spółkę według wartości księgowych, zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości Spółki.

Połączenie spółek miało na celu uproszczenie struktury Grupy oraz przeniesienie działalności marketingowej i w zakresie udostępniania praw własności przemysłowej do Jednostki Dominującej.

Restrukturyzacja pozwoli na ograniczenie kosztów struktury Grupy wynikających z funkcjonowania zbyt wielu podmiotów, a także stworzenie nowych możliwości rozwoju.

Spółka dokonała retrospektywnie przekształcenia danych porównawczych, co prezentują poniższe tabele.

Roczne skrócone jednostkowe sprawozdanie z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów

	Vistal Gdynia S.A. (dane zatwierdzone)	Holby Investments Sp. z o.o. (dane zatwierdzone)	Marsing Investments Sp. z o.o. (dane zatwierdzone)	Korekty	Dane przekształcone
	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000	12 miesięcy zakończone 31.12.2015 PLN'000
Przychody	356 809	5 317	55	(4 491)	357 690
Koszt własny sprzedaży	(319 376)	-	-	-	(319 376)
Zysk brutto ze sprzedaży	37 433	5 317	55	(4 491)	38 314
Koszty sprzedaży	(2 050)	-	-	-	(2 050)
Koszty ogólnego zarządu	(23 115)	(4 265)	(45)	8 076	(19 349)
Zysk ze sprzedaży	12 268	1 052	10	3 585	16 915
Pozostałe przychody operacyjne	926	-	-	(1)	925
Pozostałe koszty operacyjne	(932)	-	-	-	(932)
Zysk na działalności operacyjnej	12 262	1 052	10	3 584	16 908
Przychody finansowe	8 345	218	-	(218)	8 345
Koszty finansowe	(7 410)	-	-	218	(7 192)
Zysk na działalności gospodarczej	13 197	1 270	10	3 584	18 061
Podatek dochodowy	(1 481)	(147)	-	(682)	(2 310)
Zysk netto	11 716	1 123	10	2 902	15 751
Inne całkowite dochody z tytułu:	2 205	-	-	-	2 205
Pozycje, które nigdy nie zostaną przeniesione do rachunku zysków i strat					
Amortyzacja przeszacowanych rzeczowych aktywów trwałych do wartości godziwej	1 858				1 858
Zyski zatrzymane z tyt połączenia Spółek					-
Wycena instrumentów zabezpieczających	347				347
Całkowite dochody ogółem	13 921	1 123	10	2 902	17 956

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Vistal Gdynia S.A. (dane opublikowane)	Holby Investments Sp. z o.o. (dane zatwierdzone)	Marsing Investments Sp. z o.o. (dane zatwierdzone)	Korekty	Dane przekształcone
	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	52 971	-	-	-	52 971
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	7 431	-	-	-	7 431
Pozostałe wartości niematerialne	4	28 380	-	(28 377)	7
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	11 258	-	-	-	11 258
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	2	1 007	1 009
Udziały i akcje w jednostkach zależnych wyceniane wg ceny nabycia	118 026	-	-	(27)	117 999
Pożyczki udzielone	1 198	8 312	-	(8 312)	1 198
Należności długoterminowe	1 294	-	-	-	1 294
Aktywa trwałe razem	192 182	36 692	2	(35 709)	193 167
Aktywa obrotowe					
Zapasy	3 754	-	-	-	3 754
Należności z tytułu dostaw i usług	124 497	1 544	11	(1 081)	124 971
Pozostałe należności	39 310	95	1	-	39 406
Bieżące należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	252	-	-	-	252
Pozostałe aktywa finansowe	5 801	-	-	-	5 801
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18 415	218	2	-	18 635
Aktywa obrotowe razem	192 029	1 857	14	(1 081)	192 819
Aktywa razem	384 211	38 549	16	(36 790)	385 986

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty i objaśnienia

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (ciąg dalszy)

	Vistal Gdynia S.A. (dane opublikowane)	Holby Investments Sp. z o.o. (dane zatwierdzone)	Marsing Investments Sp. z o.o. (dane zatwierdzone)	Korekty	Dane przekształcone
	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000	Stan na 31.12.2015 PLN'000
PASYWA					
Kapitał własny					
Kapitał podstawowy	711	8	5	(13)	711
Kapitał zapasowy	49 668	35 842	-	(35 842)	49 668
Kapitał rezerwowy	58 128	-	-	-	58 128
Zyski zatrzymane	41 982	1 653	6	12 842	56 483
Kapitał z aktualizacji wyceny	12 731	-	-	-	12 731
Razem kapitał własny	163 220	37 503	11	(23 013)	177 721
Zobowiązania długoterminowe					
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	29 750	-	-	(8 312)	21 438
Długoterminowe dłużne papiery wartościowe	15 840	-	-	-	15 840
Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	254	-	-	-	254
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	4 343	41	-	(4 384)	-
Rezerwy długoterminowe	66	-	-	-	66
Zobowiązania długoterminowe razem	50 253	41	-	(12 696)	37 598
Zobowiązania krótkoterminowe					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	75 484	741	2	(986)	75 241
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	91 786	-	-	-	91 786
Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe	240	-	-	-	240
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	924	-	-	-	924
Bieżące zobowiązania podatkowe z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	33	-	-	33
Rezerwy krótkoterminowe	2	-	-	-	2
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	2 302	231	3	(95)	2 441
Zobowiązania krótkoterminowe razem	170 738	1 005	5	(1 081)	170 667
Zobowiązania razem	220 991	1 046	5	(13 777)	208 265
Pasywa razem	384 211	38 549	16	(36 790)	385 986

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Vistal Gdynia S.A. (dane opublikowane)	Holby Investments Sp. z o.o. (dane zatwierdzone)	Marsing Investments Sp. z o.o. (dane zatwierdzone)	Korekty	Dane przekształcone
	Stan na 01.01.2015 PLN'000	Stan na 01.01.2015 PLN'000	Stan na 01.01.2015 PLN'000	Stan na 01.01.2015 PLN'000	Stan na 01.01.2015 PLN'000
Aktywa trwale					
Rzeczowe aktywa trwale	51 921	-	-	-	51 921
Rzeczowe aktywa trwale w budowie	1 852	-	-	-	1 852
Pozostałe wartości niematerialne	6	31 968	-	(31 962)	12
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	11 718	-	-	-	11 718
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	1	3 604	3 605
Udziały i akcje w jednostkach zależnych wyceniane wg ceny nabycia	106 599	-	-	(27)	106 572
Pożyczki udzielone	876	2 488	-	(2 488)	876
Należności długoterminowe	1 231	-	-	-	1 231
Aktywa trwale razem	174 203	34 456	1	(30 873)	177 787
Aktywa obrotowe					
Zapasy	2 694	-	-	-	2 694
Należności z tytułu dostaw i usług	102 984	2 108	6	(1 876)	103 222
Pozostałe należności	17 362	2	-	-	17 364
Bieżące należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	1 141	-	-	-	1 141
Pozostałe aktywa finansowe	5 861	-	-	-	5 861
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	12 531	19	1	-	12 551
Aktywa obrotowe razem	142 573	2 129	7	(1 876)	142 833
Aktywa razem	316 776	36 585	8	(32 749)	320 620

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (ciąg dalszy)

	Vistal Gdynia S.A. (dane opublikowane)	Holby Investments Sp. z o.o. (dane zatwierdzone)	Marsing Investments Sp. z o.o. (dane zatwierdzone)	Korekty	Dane przekształcone
	Stan na 01.01.2015 PLN'000	Stan na 01.01.2015 PLN'000	Stan na 01.01.2015 PLN'000	Stan na 01.01.2015 PLN'000	Stan na 01.01.2015 PLN'000
PASYWA					
Kapitał własny					
Kapitał podstawowy	711	8	5	(13)	711
Kapitał zapasowy	49 668	35 842	-	(35 842)	49 668
Kapitał rezerwowy	53 302	-	-	-	53 302
Zyski zatrzymane	38 827	530	(3)	9 939	49 293
Kapitał z aktualizacji wyceny	11 054	-	-	-	11 054
Razem kapitał własny	153 562	36 380	2	(25 916)	164 028
Zobowiązania długoterminowe					
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	23 185	-	-	(2 488)	20 697
Długoterminowe dłużne papiery wartościowe	19 717	-	-	-	19 717
Pozostałe długoterminowe zobowiązania finansowe	1 749	-	-	-	1 749
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	2 469	-	-	(2 469)	-
Rezerwy długoterminowe	65	-	-	-	65
Zobowiązania długoterminowe razem	47 185	-	-	(4 957)	42 228
Zobowiązania krótkoterminowe					
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	57 175	10	3	(1 726)	55 462
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	53 533	-	-	-	53 533
Krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe	319	-	-	-	319
Pozostałe krótkoterminowe zobowiązania finansowe	1 906	-	-	-	1 906
Bieżące zobowiązania podatkowe z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	-	27	-	-	27
Rezerwy krótkoterminowe	9	-	-	-	9
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	3 087	168	3	(150)	3 108
Zobowiązania krótkoterminowe razem	116 029	205	6	(1 876)	114 364
Zobowiązania razem	163 214	205	6	(6 833)	156 592
Pasywa razem	316 776	36 585	8	(32 749)	320 620

36. Istotne zdarzenia po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Spółka w dniu 17 marca 2017 r. zawarła z Credit Agricole Bank Polska SA aneks do umowy o linię nr KKW/NS/8/2015 dotyczący podwyższenia limitu kredytowego do kwoty 75 000 tys. zł (przed zmianą: 60 500 tys. zł), który może być wykorzystany w postaci kredytu w rachunku bieżącym do kwoty 5 000 tys. zł, kredytu odnawialnego do kwoty 75 000 tys. zł, linii akredytyw i gwarancji do kwoty 25 000 tys. zł. Przedmiotem aneksu jest również aktualizacja zabezpieczenia w postaci zastawu rejestrowego na rachunku bieżącym Spółki w PLN do wysokości 90 000 tys. zł (przed zmianą: 55 000 tys. zł), aktualizacja oświadczenia o poddaniu się egzekucji do kwoty 90 000 tys. zł (przed zmianą: 72 600 tys. zł), ustanowienie zabezpieczenia w postaci zastawu rejestrowego na rachunkach bieżących Spółki w walucie EUR i NOK do kwoty 90 000 tys. zł.

Ryszard Matyka
Prezes Zarządu

Łukasz Matyka
Wiceprezes Zarządu

Bogdan Malc
Wiceprezes Zarządu

Małgorzata Skrzyńiarz
Osoba sporządzająca sprawozdanie
finansowe